

HLAS NÁRODA

„Vy reprezentujete
ve svobodném světě vlast.
Vlast potřebuje lásku a pomoc.
Bud'te svorní!
Jen svorným Bůh zehnává.“

JOSEF KARDINÁL BERAN,
arcibiskup pražský.

(VOICE OF THE NATION)

Tel.: (312) 762-2044

Udržení českého vědomí, řeči
a novin v Americe žádá osobní
oběti a nadšené spolupráce
každého z nás.

Cena: 75 centů

Second Class Postage Paid at Chicago, Ill.

Return Postage guaranteed, Chicago, Ill. 60623

Roč. (Vol.) XI. — Číslo (No.) 33.

Sobota (Saturday) 16. 8. (August) 1986

BERLÍNSKÁ ZĚď MĚLA 13. SRPNA 25 LET

Jak dlouho ještě bude dělit se
Železnou oponou Evropu na
dva různé světy - svobody a
násilí?

Dokud svobodný Západ plně
nepochopí, co to komunismus
je. Dokud bude nejednotný a
Sovětům ustupovat. Dokud
svou hospodářskou silou, svými
schopnostmi a spravedlivou
pomocí chudým zemím nevyko-
ření ve světě důvody k chvilkové
přitažlivosti komunistických
slibů a hesel. Dokud nad
komunistickou lží a přetvářkou
nevyhraje pravdou,
spravedlností a průkaznou vůlí
sjednotit se a nedat se.

Pak vyhraje svou kvalitou bez
jediného výstřelu! Jak to řekl
president J.F. Kennedy, když
stál v r. 1962 u Berlínské zdi:
„Svoboda má mnoho chyb, ale
jsou napravitelné. Demokra-
tické země se však dosud

Západní Berličané pietně označují
místa, na kterých se i neznámým up-
rchlíkům nezdaril pokus o útěk z
NDR, protože byli východoněmec-
kou pohraniční stráží zastřeleni.

nikdy nemusely obehňovat zdi,
aby své občany udržely uvnitř.“
- Komunistické režimy, které
musí zabarikádovat hranice
svých zemí, aby se jim lidé
nerozutekli jsou tedy zřejmě
špatné a nedobré režimy.

Začátkem letošního srpna některý občan Západního Berlína chtěl světu připomenout nestvůrnost Ber-
línské zdi, a tak ji v jednom místě dynamitem podminoval. Příliš ji nepoškodil, ale alespoň protestoval. -
Během uplynulého čtvrtstoletí bylo u Berlínské zdi zastřeleno přes 75 uprchlíků, 110 jich bylo zastřeleno
na jiných místech hranic NSR-NDR a asi 5 tisícům se útěk podařil.

František kard. Tomášek píše předsednictvu vlády ČSSR

Obracím se na Vás jako nej-
vyšší představitel katolické
církve v Československu ve věci
připravované novelizace zákona
č. 68/1957 o umělém přerušení
těhotenství. Množství podnětů
ze strany věřících mě vede k
tomu, abych znovu vyjádřil náš
nesouhlas se zákonem, jímž je
od roku 1957 v naší zemi legálně
povoleno zabíjení dětí před
jejich narozením. Protestuji
proti tomuto zákonu ve jménu
katolických křesťanů, jako
věřících i jako občanů z čistě
lidského hlediska.

1. Zákonodárce by neměl
přehlížet, že značná část
obyvatelstva naší republiky se
hlásí ke katolické církvi a sdílí
její zásadní stanovisko: Lidský
život je nedotknutelný, a to již
od počátku. Nikdo nemá právo jej

svévolně ničit.

2. Nejnovější lékařské vý-
zkumy potvrzují obrazovými i
zvukovými záznamy správnost
tohoto stanoviska. Prokazují, že
i embryo je již člověk, i když
nevyvinutý, stejně jako dítě je
člověk, i když nedospělý. Em-
bryo reaguje již v prvním týdnu
i na podněty zvenku a při inter-
rupci uhýbá a snaží se vyhnout
smrtícímu nástroji.

3. Katolíci věřící jsou nositeli
i odpovědnosti občanské a
prvním úkolem státu je ochrana
života občanů. Právní norma,
která uzákoňuje zabíjení
lidských bytostí, vážně ohrožuje
úctu k lidskému životu vůbec.
Římské právo mělo jasnou
zásadu: Toho, který se má
narodit, je třeba považovat za
již narozeného. Budoucnost
však mají jen ty národy, které
zachovávají úctu k životu
člověka a respektují jeho
nedotknutelnost. Legalizace
potratů přinesla již neblahé dů-
sledky: prudce klesající křivku
porodnosti a stárnutí populace.

4. Postiženy jsou i vztahy
mezi lidmi: klesá odpovědnost v
intimních vztazích, sex nabývá
vrchu nad láskou, uvolňují se
manželské svazky, ztrácí se úcta
k mateřství. Posiluje se kon-
zumní sobectví, mizí zájem o
společné záležitosti a dobrý
vztah ke všem autoritám, mladí
propadají cynismu.

5. Není správné zužovat prob-
lém interrupce jenom na prob-
lém ženy jako jednotlivce. S
citovaným zákonem vyvstaly
možnosti masivního nátlaku,
pod nímž se hrouť odpor žen a
jejich rodin. Nedostatečně in-
formovaná veřejnost žije často v
představě, že interrupce je
pouze zákrok na těle matky, a
zatlačila tak lidskou, morální a
psychologickou stránku do
pozadí. Nejsou výjimkou
případy, kdy je potrat lékařem
doslova vnucován nebo navrho-
ván jako řešení sociální situace.
Umožnění umělého přerušení
těhotenství vytváří jakousi pot-
ratovou atmosféru, kdy je inter-
rupce považována za něco zcela

samozřejmého. Interrupční
komise nesplňuje úkol, který jim
byl svěřen, totiž pokud možno
eliminovat potraty. Jejich zru-
šení by bylo možno schválit jen
proto, že představují určité
nevhodné zasahování veřejných
orgánů do sféry osobního
rozhodování. Zcela jistě nelze
však doporučit vakuum.

Za podstatný nedostatek,
jehož následky v budoucnu lze
těžko dohlédnout, je třeba
považovat to, že chybí účinná
výchova k lásce a rodičovství.
Dosavadní praxe u nás zůstává
téměř jen u poučení o sexuálním
životě, o metodách pohlavního
soužití, a to od časného mládí,
bez následků a zdravotního
poškození. Tam, kde se nepěs-
tuje vzájemná láska a úcta, kde
se nevychová k hluboce
motivované sebekázi, tam
přibývá narušených jedinců,
kterým je cizí kladný vztah k
lidem a ke společnosti. Proti
tomu, kdo nerespektují
nedotknutelnost života, má
příroda účinnou zbraň: tito lidé

a národy prostě vymřou.

Jsem nucen poukázat také na
bezpráví vůči lékařům a
zdravotníkům, kteří mají být
podle novelizovaného zákona
nuceni jednat i proti svému svě-
domí nebo opustit svůj obor - ke
škodě společnosti. Současně je
církvi naprosto znemožněno se
k těmto otázkám veřejně vys-
lovovat s odůvodněním, že k
tomu není kompetentní.

Je však ještě na místě
připomenout, že neblahý trend
sedmdesátých let, kdy byly
umělé potraty legalizovány v
různých vyspělých zemích, se již
na celém světě obrátil. Sílí hnutí
na obranu života a řadu jeho ar-
gumentů sdílí i mnoho našich
občanů. Proto by bylo na místě
spíše zpřísnění zákona než jeho
uvolnění, účinná výchova a
zřizování ústavů pro nastávající
matky a pro nechtěné děti.
Zavazuje nás k tomu především
mravní zákon a svědomí, ale
také budoucnost našich národů
a odpovědnost před dějinami.
V Praze, 20. dubna 1986

Sloupek informací

**o neblahé situaci intelektuálů - disidentů
v dnešních komunistických režimech,
jejichž násilí odvážně kritizují,
a o nepřemožitelné přitažlivosti svobody.**

Zpráva o stavu disidence

Pařížské divadlo La Bruyère uvedlo nedávno „Largo desolato“, novou hru Václava Havla. Tento český dramatik, dnes hraný v celém světě, svou francouzskou premiéru neuvidí, jako ostatně neviděl žádnou inscenaci svých her v posledních patnácti letech. Autor je totiž také disident, jeden ze zakladatelů Charty 77, hnutí nezávislé občanské aktivity, které už devět let se zaslouhuje za základní lidská a občanská práva v Československu. Osedl si za to v kriminále čtyři a půl roku, je bez ustání šikanován politickou policií, která mu zároveň periodicky nabízí odchod ze země, nikoli však návrat. A Václav Havel nechce být emigrantem.

Hrdinou „Largo desolato“ je anti-hrdina, žijící v blíže neurčeném totalitárním státě, jehož spisy vyvolaly nelibost režimu. Očekává tedy zatčení, zatímco jeho přátelé - intelektuálové, „pracující“, milenky - od něho také něco očekávají: třeba nějaký výrazný čin, tím výraznější, čím jsou oni sami bezvýrazní, sobečtí, zbabělí.

Být disident v diktatuře sovětského typu je záležitost po výtce osobní, věc svědomí a intelektu. Tím je dáno, že disidence, nesouhlas s vládou, která nezná jiná pravidla než zákony uzurpované moci, se rekrutuje převážně z vzdělaných vrstev společnosti, které nejtíže pocítí nedostatek lidských a občanských práv. Několikrát se stalo, že ideje této intelektuální rezistence pronikly do národa, který je přijal za své a šel do masové revolty. To byl případ maďarské revoluce 1956, dvou polských revolt 1976 a zejména 1980, a v jistém smyslu i „pražského jara“ 1968. Byly to dramatické chvíle disentu, které na nějakou dobu zaujaly svět. Průběžně je ale disidence individuální, osamocený, nenásilný zápas se zoufale předvídatelným koncem: zatčení, věznění, pracovní tábory, psychiatrický ústav, exil, v nejlepším případě doživotní občanská degradace, která se přenáší na celou rodinu „jinak smýšlejícího“. Natolik, že děti disidentů tvoří jakousi nástupní generaci vyobcovaných, žení a vdávají se mezi sebou, jen s tím důležitým roz-

dílem, že mají nepoměrně širší pole působnosti mezi mladými, než měla generace otců. Je nesporné, že ve všech zemích, které si říkají socialistické, nastupují na místo poražených, umlčených nebo vyvezených aktivistů noví lidé, neméně odhodlaní - i když, pravda, v různých zemích sovětského bloku v různých počtech, s rozličnou vitalitou a v nestejném rytmu.

Svým způsobem zázrak, když se uváží, že disidence stará jak kontestované režimy samy, šla od porážky k porážce. Ani jedné z těch různých manifestací odporu se nepodařilo rozhodujícím a trvalým způsobem změnit strukturu vládnoucího režimu, tím méně ho demolovat. Masové revolty byly převálcovány sovětskými tanky nebo domácími milicemi. Intelektuální disident byl umlčen, nebo aspoň zneutralizován všudypřítomnou politickou policií, drakonickými tresty, hospodářsko - sociálním tlakem nebo prostou nerovností zápasu. Jisté je jedno: po všech těch pamětihodných i neznámých pokusech posledních čtyřiceti let jsme dnes ve většině zemí sovětského bloku svědky stalinského systému jako řemen, v několika jiných pak gulášového socialismu, který společnost spíše korumpuje než liberalizuje. V Sovětském svazu, kde v letech šedesátých a sedmdesátých existovala poměrně rozsáhlá intelektuální disidence, zbylo pár tisíc refuzníků, kteří chtějí emigrovat, a nemocný akademik Sacharov, jeho oddaná žena a hrstka moskevských přátel obou. KGB pochytila a zničila co se dalo, zlomky poražených zbytků se vyměňují - jako nedávno Anatoly Ščaransky - za zvlášť ponižujících podmínek. Podobně v Německé demokratické republice dělnictvo pracuje a poslouchá, intelektuální disidence emigrovala, studenti si hledí svých studií. V Polsku sice disidence žije, má sympatie prakticky celého národa, jenže revoluční energie společnosti byla aspoň dočasně vyčerpána rozprášením Solidarity; normalizace, jakkoli kulhavá, přece jen ve svém dlouhodobém dopadu není zanedbatelná. Disidence v Bulharsku je neexistující, v Rumunsku byla umlčena nebo vyhnána na Západ. V Jugoslávii neklid, který periodicky zachvacuje zemi, se projevuje národnostními spory spíše než úsilím o širší občanské svobody. V Československu jsou charitisté izolováni od společnosti zaujaté „paralelní ekonomikou“ (černou prací, černým trhem), vydávají protesty a prohlášení,

kteří mají větší ohlas v cizině než doma. Temný obraz...

Nezadržitelná přitažlivost svobody

A přece. A přece tato truchlivá bilance by byla zkreslující, kdyby se nepřipomněla její pozitivní stránka. Především, neo-stalinský systém ztratil definitivně sympatie (nebo co z nich zbylo) a podporu i dělnických mas i inteligence - a to jak v zemích, kde jsou komunisté u moci, tak ve větší části ostatního světa. Mladým generacím je pro strach, nebo pro posměch. Intelektuálové - komunisté, donedávna sám pilíř stalinismu, se dnes počítají na prstech jedné ruky a navíc takřka výlučně v západních demokraciích. Slibované zájné zítřky se nekonají, zato byla odhalena dramatickým způsobem vražedná minulost systému, který měl vysvobodit člověka z bídy hmotné i mravní. Krátce, kdekdo ví, že král je nahý a i když mnozí musí mašrovat a mávat fangličkami k větší slávě režimu, nikdo mu nevěří, každý ho podvádí a - čeká na svou příležitost.

Lidská a občanská práva, upíraná celým národům s tisíciletou tradicí, se dostala trvale na pořad mezinárodních jednání a problém ovlivňuje vztahy mezi státy.

Toto všechno a mnohé jiné je - i

když ne výlučně - zásluhou té dnes zle tísněné disidence. Rovná se dynamitu pod betonovými bunkry nenáviděné moci; nálož může kdykoli vybuchnout.

A pak, a snad hlavně: disident v zemích sovětského bloku představuje ušlechtilý, po všech stránkách vznešený hlas, v našem cynickém a materialismu propadlém konci století dosti ojedinelý. Je výzvou a příkladem zároveň. Pramen je znám: nevyčerpatelná a nezničitelná touha člověka po svobodě a spravedlnosti.

Tuto disidenci, dnes na kolenou, zítra na špičce povstání, není třeba idealizovat, ale ani litovat. Stačí na ni nezapomínat, nebagatelizovat ji, ale naopak ji posilovat všemi dostupnými prostředky na politické, diplomatické, kulturní rovině a ovšem i v rámci primární občanské solidarity. To vše, ostatně, ve vlastním zájmu. Neboť, jak napsal Václav Havel v jedné své úvaze: „Disident v sovětském bloku podstupuje určitou specifickou moderní zkušenost, totiž zkušenost života na samé krajní výspě moderní odlidštěné moci. Jako takový má tento disident šanci a přímo povinnost tuto zkušenost reflektovat, svědčit o ní a předávat ji těm, kteří mají to štěstí, že ji nemusí podstupovat.“

Pavel Tigris, Paříž

HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

(USPS 291-62000)

Týdeník, věnovaný zájmům amerických Čechů, čs. exilu
a potřebám našich drahých doma
BOHU, CÍRKVI, NÁRODU

VDÁVÁ KAŽDOU SOBOTU:
„VELEHRAD“, ČESKOAMERICKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO
PUBLISHED EVERY SATURDAY BY:
CZECH-AMERICAN HERITAGE CENTER, INC.
2657-59 S. LAWNDALE AVE. CHICAGO IL. 60623
Telefon: 762-2044

EDITOR - ŘÍDÍ: Father VOJTĚCH VÍT, O.S.B.
s redakčním kruhem

POSTMASTER: Send address changes to:
HLAS NÁRODA, 2657-59 S. Lawndale Ave. Chicago, Il. 60623

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, IL.

Subscription prices: Roční předplatné:

BY MAIL: In US per year \$30

To Canada per year US \$33

Overseas per year \$35

BY AIR MAIL: \$30 + AIR STAMPS

Právní poradce a zástupce: Henry T. SYNEK
111 West Washington Str. Suite 1360, Chicago, Ill. 60602
(312) 263-6060

Redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit,
aniž by tím byl změněn jejich původní obsah.

August 16, 1986 — Vol. XI. No. 33.

PRAGUE SAUSAGE & DELICATESSEN

- HOME MADE SAUSAGES
- FROZEN FOODS
- HICKORY SMOKED MEATS
- FRESH POULTRY
- ČERSTVÉ DOMÁCÍ UZENINY
- IMPORTOVANÉ LAHŮDKY

6312 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILLINOIS 60402

☎ (312) 795-0250

Rádi vás obslouží a na vaší návštěvu se těší
MARY & STANLEY DYNA

DO ČESKOSLOVENSKA 1986

Hlavní skupinové odlety do Prahy a Bratislavy z Chicaga a New Yorku 10. a 24. července, 7. a 21. srpna a 4. a 16. září.

Do Vídně, okružní letenka jen za \$649.00.
EXPO 86, Vancouver a San Francisco. 12-denní zájezd vlakem a busem. Dva odjezdy: 3. července a 8. září. Cena \$859.00.

Nabízíme levné letní výlety na Hawaii, Floridu, Californii, Bahamas, Jamajku, Acapulco, Cancun a jiné. Zavolejte o podrobnosti.

Vyřizujeme přesně a spolehlivě návštěvy Vašich příbuzných z Československa.

WEBER TRAVEL AGENCY, INC.

6805 W. ČERMÁK RD., BERWYN, ILLINOIS 60402
TELEFON: (312) 242-1512 nebo 749-1333

Vzpomínáme manželů Paškových

Náboženská obec u Panny Marie Karmelské v Astorii v New Yorku ztratila nedávno dva ze svých farníků.

20. července zemřel Antonín Paška a před sedmi týdny jsme se loučili s jeho manželkou Annou. I v odchodu si byli tito dva skromní lidé blízko jako ve svém soukromém životě. Aniče bylo 66 a Toníkovi 74 roky.

Pocházeli z Hluku, v srdci Moravského Slovácka, které vytvořilo snad ten nejkrásnější lidový kroj. Toník tam kanoroval na měšťanské škole.

Když jsme se loučili s Aničkou, viděli jsme na smutné tváři Toníkovi úzkost, že její odchod bude pro něho příliš velkým citovým břemenem pro nastávající samotu. Boží přízeň mu milostivě sejmula toto břímě.

I když oba již byli po delší dobu vážně nemocní, jejich odchod byl smutnou událostí pro krajanskou skupinu. Patřili k zakladatelům náboženské obce v Astorii, byli hluboce oddáni tomuto společenství víry a byli nadto jeho tichými, téměř neviditelnými pracovníky. Ve své nenáročné, obětavé účasti obstarávali, jmenovitě Toník, řadu organizačních a administrativních prací, které souvisely s životem náboženské obce. Byli oddanými a ochotnými pomocníky faráři L. Vyoralovi, který sám při loučení s Toníkem jejich pracovní podporu krajanské farnosti ocenil.

Kdykoliv byly pořádány menší či větší společenské podniky náboženskou či jinou krajanskou organizací, Anička dokázala upéci na 200 i více kachen či jiného masa a uvařit stovky knedlíků pro Martinské posvícení, Masopustní zábavu či Silvestrovskou besedu a nepokládala to za žádnou zásluhu, ale radostně za svou kuchařskou dovednost. Skrývala se při takových příležitostech v kuchyni a vnořovala se vždy jenom, aby si ověřila spokojenost účastníků. A Toník byl v pořadatelské aktivitě při všech takových shromážděních.

V manželích Paškových odešli z krajanské scény dva prostí lidé, kteří neměli a nechtěli mít žádných funkcí; jen štěstěně prožívali pocit, že jsou užitečnými účastníky duchovního krajanského života. Pro jejich zbožnost, nenáročnost, spontánní pracovitost a otevřenou povahu zůstávají v srdcích svých přátel, farníků i krajanů příkladem křesťanských ctností.

Dr. V. D.

OBLASTNÍ VÝBOR ČSNRA

Milý bratře / milá sestro, pravidelná členská schůze Oblastního výboru ČSNRA se koná v úterý, dne 19. srpna 1986 v 7:30 hod. večer, v budově Mid-America Savings, 5900 W. Cermak Road, Cicero.

Na programu:

1. čtení zápisu z minulé schůze
2. zprávy odboček a přidružených organizací
3. plánování oslavy 28. října
4. angažmá divadelní skupiny z Toronta
5. volné návrhy

Prosíme o hojnou účast všech delegátů, poněvadž se jedná o důležitá rozhodnutí.

Stanislav Brym
předseda
Tony Jandáček
jednatel

Mírové poselství španělských biskupů

Ani zastrašovací politika ani jednostranné odzbrojení na Východě nebo na Západě nemohou podle názoru španělských biskupů zajistit mír. Ve 48 stránkovém mírovém poselství se praví, že světový mír může vyrůst pouze „z mírové politiky, jež se vztahuje na všechny národy a na celý svět“. Předpokladem takové politiky je překonání nedůvěry a rivality mezi „uzavřenými bloky na Východě i na Západě. Cílem musí být stále se prohlubující průřev mezi Severem a Jihem překonat.

„Uvnitř nebo mimo NATO je nutno rozhodně podporovat vše, co vede ke zřízení bloků, k úplnému všeobecnému odzbrojení, k zřízení nového světového řádu, který je s to spolehlivě zajistit mír,“ píše biskupové. Uznávají morální právo každé země na sebeobranu, označují však masovou výrobu a šíření ničivých zbraní za zneužívání tohoto práva. Toto zneužívání pronikavě poškozují morálku společenského života a mírový charakter mezinárodních vztahů. Důvod, že se tak udržují pracovní místa, neospravedlňuje ani výrobu zbraní ani obchod se zbraněmi.

Konferenci o bezpečnosti a spolupráci v Evropě se závěrečným aktem v Helsinkách z r. 1975 a následující setkání vítají španělští biskupové jako vhodnou cestu, jak odbourat omezení svobody myšlení, kulturní a politické samostatnosti a překonat rozdělování zemí a kontinentů ozbrojenou mocí. Jako „perversní v základní hodnotě“ odsuzují biskupové „nelidský, krutý terorismus.“

TÝDEN POROBENÝCH NÁRODŮ 1986

V pondělí dne 21. července 1986 podepsal v Bílém domě prezident Reagan zvláštní Proklamaci k Týdnu porobených národů 1986, kterou přinášíme na jiném místě.

K přítomným zástupcům různých organizací, kteří mají vztah k porobeným národům východní Evropy, Asie, Afriky a Střední Ameriky a členům kongresu, prezident Reagan mimo jiné řekl toto:

„When we approach our dealings with communist governments and the governments of other countries, where freedom is under assault, we do so knowing, that we have a special responsibility. We must not only be mindful to our own interests, but we must also keep faith with those millions of souls, who live under oppression...Until freedom is no longer threatened by a massive military build-up, as has been happening in the Soviet Union since the early 1970's, we must remain vigilant and prepared. Until the Soviets stop trying, through force of arms, to turn Afghanistan, Nicaragua, Angola, and other Third World countries into colonies of their empire, we'll continue to support freedom fighters who are struggling for their independence. Until the people of the Baltic States and Eastern Europe are free to choose their own system of government, we will continue to speak up for their rights and champion their cause. That's what Captive Nations Week is all about...“

Další proslovy měli velvyslanec Lev E. Dobriansky, autor první resoluce na podporu porobených národů a velvyslanec Warren Zimmerman, vedoucí americké delegace na konferenci ve Vídni, na podzim t.r., která bude hodnotit plnění - či neplnění Helsinského Závěrečného aktu. Velvyslanec Zimmerman hovořil o tom, co se od této konference očekává a jaké přípravy se v této souvislosti konají.

-afa-

HLEDÁ SE

MUDr. ZDENĚK ZOBAL z Kroměříže; po příchodu do USA se měl údajně usadit ve státě Alabama, já jsem zakotvil v Kalifornii. Oba jsme byli společně ve Vídni. - Delší dobu jsem o něm neslyšel, ale nyní s ním potřebuji urychleně navázat styk. Snad jej někdo z čtenářů H.N. zná. - Laskavě mu vyříd'te, že jej hledá Augustin.

Laskavě piště, či volejte do adm. t.l., kde mají moji adresu. Předem děkuji.

UPŘÍMNÉ POZVÁNÍ

Pojed'te s námi na naši tradiční Mariánskou pout' na Holy Hill!

Milí přátelé,

zveme srdečně Vás, Vaše přátele a známé na naši tradiční pout' na Svatý kopeček do Wisconsinu.

Na naše holy-hillské putování jedeme letos v neděli 21. září. V 7:00 hodin ráno vyjždíme pohodlným busem od Čihák World Travel, Inc. - 2302 W. Čermákova třída. Bus pro zájemce z Chicaga zastaví ještě v 7:15 u Česko - amerického kulturního střediska Velehradu (2657-59 So. Lawndale Ave.), odkud jedeme již přímo na Holy Hill.

Mše svatá s českým kázáním a zpěvem bude v 11:00 A.M. Po obědě budeme mít pobožnost Křížové cesty v přilehlém lese - (v případě deštivého počasí v dolním kostele) - a před odjezdem svátostné požehnání v horním kostele. Předem mši svatou je možnost sv. zpovědi.

Z Holy Hill se budeme vracet v 5:30 P.M.; autobus zastaví jen na zastávkách z kterých vyjžděl - to znamená: Čihákova cestovní kancelář v Berwynu a Česko - americké kulturní středisko Velehrad v Chicagu.

Cena cestovního je \$ 20.00 na osobu. Šeky a Money Orders vystavte laskavě na Čihák World Travel, Inc. v jejichž kanceláři se na zájezd závazně přihlaste. Cestovné je nutné zaplatit celé předem. V případě odřeknutí cesty se cestovné nevrací. Neodkládejte a

nenechávejte své přihlášení i.a poslední chvíli. Zastavte se u Čiháků co nejdříve!

Jako každým rokem i letos budeme putovat na wisconsinský Sv. kopeček, který se stal našim srdcím blízký, abychom prosili Pannu Marii za zdraví a požehnání pro své rodiny, našich přátel zde i za ochranu našich drahých doma, kteří se opět začínají uvědoměle a nebojácně hlásit k víře zděděné po otcích i za dnešního pronásledování komunistickou bezbožeckou vládou.

Letos jedeme prosit Pannu Marii rovněž za přímluvu a brzké svatořečení Blahoslavené Anežky české, dcery Přemysla Otakara I., zakladatelky kláštera klarisek u sv. Františka v Praze a řádu českých křížovníků. Naše upřímné modlitby na tento úmysl jistě nezůstanou oslyšeny a pomohou touhu a přání náš všech roztroušených po světě i našich bratří a sester ve víře v rodné zemi za mořem uskutečnit.

Zveme na pout' na Svatý kopeček rovněž všechny, kteří vždy s námi věrně „putují ve svých autech“, at' z Chicaga a jeho okolí, anebo z Milwaukee, Kenoshy, Racine, Philips a z Cudahy. Buďte tak hodní a řekněte o naší pouti svým známým a rozšířte zájem o ni ve svém okolí.

Děkujeme za porozumění. Těšíme se s Vámi se všemi na společné letošní putování na Holy Hill do Wisconsinu.

Za Klub Domov z NSČK
Otec Vojtěch Vít, O.S.B.
duchovní rádce

COMMERCIAL NATIONAL BANK

Special Service for Special People

Main Bank
3322 South
Oak Park Ave.
Berwyn, Illinois
60402

Manor Branch
5919 West
35th Street
Cicero, Illinois
60650

ALL PHONES:
484-0800

FAMILY PRACTICE CENTER

9211 W. OGDEN Ave., Brookfield, IL. 60513

Kdy jindy se člověk zvlášt' potřebuje vyjádřit ve své rodné řeči, než v době, kdy se zrovna dobře necítí a hledá lékařskou pomoc.

Tu Vám nyní v západních předměstích ochotně poskytnou dva naši odborníci vnitřního lékařství

Jan TURON MD

Waldemar TARASKIEWICZ MD

Ordinační hodiny:

Od pondělí do čtvrtku: od 9:00 AM do 9:00 PM

V pátek: od 9:00 AM do 4:00 PM

V naléhavé potřebě i domácí návštěva

☎ 387 - 7000

DOBA "BĚHEM ROKU"

20. NEDELE "BĚHEM ROKU"

VSTUPNÍ MODLITBA: Bože, tys připravil všem, kdo tě milují, — dary větší, než můžeme pochopit. — Vlej nám do srdce vroucí lásku, — abychom tě milovali ve všem a nade všecko, — a tak dosáhli tvých zaslíbení, — která převyšují všechno, po čem člověk touží. — Skrže tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a Boha, který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a krájuje na věky věků.

1. ČTENÍ Z KNIHY PROROKA JEREMIÁŠE (Jer 38, 1-6. 8-10)

Úředníci řekli králi: "At' je zabit tento člověk, neboť oslabuje ruce bojujícího mužstva, které zůstalo v tomto městě, i ruce všeho lidu, když k nim mluví takové řeči, neboť nehledá tento člověk blaho tohoto lidu, ale jeho neštěstí."

Král Sidkijáh pravil: "Hle, je ve vašich rukou" — neboť král proti nim nic nezmohl. Vzali tedy Jeremiáše a uvrhli ho do cisterny královského prince Malkijáha, která byla ve věžeňském dvoře; spustili Jeremiáše po provazech do cisterny, ve které nebylo vody, nýbrž bahno; a zapadl Jeremiáš do hláta.

Etiopan Ebedmelech vyšel z královského paláce a řekl králi: "Můj pane, králi, zlého činu se dopustili tito muži vůči vám, co spáchali proti proroku Jeremiášovi, když ho vsadili do cisterny. Umře v ní hladem, neboť není už chléb v městě."

Tu rozkázal král Etiopanu Ebedmelechovi: "Vezmi s sebou odtud tři muže a vytáhni proroka z cisterny, dříve než umře."

2. ČTENÍ Z LISTU ŽIDŮM (Žid 12, 1-4)

Bratři! Tak nesmírné je množství těch, kteří se na nás dívají! Odbod'ne proto všecko, co by nás mohlo zatěžovat, všecko, co by nás mohlo rozptylovat, a vytrvale běžme běh o závod, který je nám určen. Mějme oči upřeny na Ježíše: od něho naše víra pochází a on ji vede k dokonalosti. Místo radosti, která se mu nabízela, vzal na sebe kříž a nic nedbal na urážky; teď sedí po pravé straně Božího trůnu.

Myslete na to, jak on to snesl, když mu hříšní lidé prudce odporovali. To vám dodá síly, abyste neumdléváli a vnítně neochabovali. Vždyť jste v zásepe proti hříchu nekladli ještě odpor až do krve.

SLOVA SVATĚHO EVANGELIA PODLE LUKÁŠE (Lk 12, 49-53)

Ježíš řekl svým učedníkům: "Oheň jsem přišel vrhnout na zem, a jak si přeji, aby už vzplanul! Křtem mám být pokřtěn, a jak je mi úzko, než bude vykonán!"

Myslíte, že jsem přišel zavést na zemi pokoj? Ne, pravím vám, ale rozdělení! Neboť do této chvíle bude rozděleno v jednom domě pět lidí: tři proti dvěma a dva proti třem; budou rozdělení otec proti synu a syn proti otci, matka proti dětem a dcera proti matce, tehyně proti snadě a snacha proti tehyni."

Pěkné posezení najdete v přátelivém prostředí
restaurace

CAFÉ EUROPE

u Mirka a Stelly Umlaufových

5710 West Cermak Road v Cicero

RODINNÉ OSLAVY — PARTY — PODLE DOHODY

ČESKO-AMERICKÁ KUCHYNĚ

DENNĚ ČERSTVÁ JÍDLA — BAR

TELEFON: 656-3555

Tomáš Špidlík:

Papežský primát

Významný italský katolický časopis La Civiltà Cattolica mně poslal na recenzi francouzskou knížku:

„Le Chant d'entrée „Zpěv vchodu“. Hned mě napadlo, že tu jde o něco z byzantské liturgie. Při tzv. Velkém vchodu se zpívá píseň, která slaví tajemství Nejsvětější Trojice. Podtitul knihy hned určuje téma: „Liturgický život a tajemství jednoty v pravoslavné církvi.“ Autorem je archimadrita Bazil z kláštera Stavronikita na hoře Athosu.

Není správné začít číst knížku a dát se ovlivnit osobními vzpomínkami. Ale naopak je zase těžké se jich zbavit. Navštívil jsem klášter Stavronikita před několika roky. Slyšel jsem tam nejenom Zpěv vchodu, ale celou liturgii a dokonce jsem mohl mít trochu účast v denním životě mnichů. Přijetí u brány bylo tvrdé a suché. Ale potom se všecko změnilo v pečlivou pohostinnost. Opouštěl jsem klášter se smíšenými pocity. Silné dojmy pozitivní se nedaly zladit s opačnými.

Je zajímavé, že ve mně zanechala podobně smíšený pocit i četba knížky, o které mluvíme. Jsou to řádky plné unky Ducha. Jsou tu pasáže, které bych nazval ekumenické v nejkrásnějším slova smyslu. Křesťané, kteří hledají jednotu, musejí jít až k jejímu

nejhlubšímu kořenu. Tím pak je tajemství Nejsvětější Trojice. Nestačí jednota řečí a zvyků, mentality, způsobu myšlení. Píše autor: „Teologie nemá vlastní filosofii, duchovnost nemá vlastní mentalitu, organizace (církvní) nemá svůj vlastní systém, hagiografie (dějiny světců) netvoří nějakou jedinou školu. Všecko vyšlo z jedné křtitelnice liturgické zkušenosti. Všecko slouží spolu k jedné oslavě Nejsvětější Trojice a zpívá tříkrát svatý hymnus, ale každý svým vlastním jazykem.“

Autor pěkně rozvádí myšlenku, že pravá Kristova církev je universální. Nemůže být jenom řecká nebo jenom latinská, není vázána na evropskou kulturu. I základní učení, dogmata najdou ve své době svou příhodnou formulaci. Je to tedy kniha ekumenická v pravém slova smyslu a je to tím krásnější, že ji píše Řek, který má nade všecko rád především tradici své řecké církve. Láska ke svému je vždycky oprávněná, když se neuzavírá a neodsuzuje jiné.

Ale při četbě všech těch krásných myšlenek najednou přijde na stránky, které mluví o primátu římského papeže. A tu najednou, jako by někdo otočil vypínačem, se začíná vidět v jiném světle. Těsně předtím autor dokazoval, že teologovi nestačí, aby se díval na formule, kterými se dogmata formulují. Je daleko důležitější, aby si všiml, co znamenají pro ty, kteří je žijí. Ale na dogma o papežském primátu nemínil svůj postoj aplikovat. Papežství je podle něho něco jako tumor, rakovinový nádor v těle církve,

kteří se nedá léčit jinak než vivisekcí, chirurgickým zákrokem. Důvod? Jediná hlava církve je Kristus, nemůže tedy připustit křesťan žádnou jinou hlavu lidskou, která by Krista zastihovala.

V recenzi, kterou jsem pak v La Civiltà Cattolica uveřejnil, jsem si dovilil upozornit autora na to, aby důsledně aplikoval své vlastní principy. Smysl dogmatu, jak on sám zdůrazňuje, je především ten, který mu dávají ti, kdo je prožívají. Koho kdy z obyčejných katolických věřících napadlo, že mu papež zastihuje Krista? Ti, kteří trpěli, trpí pronásledování za svou věrnost ke katolické jednotě, to snad dělají proto, aby od Krista odpadli? Často se jim nabízela výhodná postavení, a podmínky k tomu byly minimální: přerušení jednoty s Římem. Proč to neudělali? Důvod byl vždycky jenom jeden: Věrnost Kristu. Životní, existenciální význam víry v papežství je na prvním místě jednota církve, a smysl jednoty církve je jednota s Kristem a Otcem: „Aby byli všichni jedno, jako ty, Otče, ve mně a já v tobě“ (Jan 17,21).

Jsou nám ovšem dobře známé teoretické námitky nekatolických teologů, které vycházejí z jednoho kořene: Jedinou hlavou těla Kristova, tj. církve, je Kristus. Kdo z křesťanů by o tom mohl pochybovat? Nežít věčnou Kristovu přítomnost mezi námi by znamenalo zredukovat církev na profánní, čistě lidskou společnost. Naštěstí máme přísliby samého Ježíše: „Jsem s vámi pro všechny dny až do skonání světa“ (Mt 28,28). — „Kde se sejdou dva nebo tři v mém jménu, tam jsem i já uprostřed nich“ (Mt 18,18). — „Co jste udělali jednomu z mých nejmenších bratří, udělali jste mně“ (Mt 10,42).

Kristus je tedy stále mezi svými, žije v nich, a to neviditelně. Je pěkná ruská ikona seslání Ducha svatého. Apoštolé sedí po obou stranách, šest a šest, na stolicích, jako by v absidě kostela. Je to obraz všeobecného sněmu, koncilu. Ale místo nahoře, ve středu absidy, je prázdné. Zato je světlé, jako by tam něco tajemného vyzařovalo. Je to místo, které se rezervuje neviditelnému Kristu, který je tu, oči ho nepostřehnou, ale jeho živá přítomnost se cítí.

Ale nyní si klademe závažnou otázku: Jak se tato neviditelná přítomnost uskutečňuje? O viditelné věci se dá snadno říci. Je zde, je tam. Netýká se to hmotné místa, na kterém je, jako například je kniha na stole, stůl uprostřed světnice. Jak můžeme mluvit o přítomnosti

Buy U.S.
Savings Bonds

SECOND FEDERAL SAVINGS

Member of
Federal Home Loan Bank System

Road 12 & Grand Ave.
FOX LAKE, ILL. 60020
☎ 587-6311

INSURED SAVINGS
—up to \$100,000.00—
by Federal Savings and
Loan Insurance Corp.

Our 103rd Year

A FRIENDLY
SAVINGS
INSTITUTION
SERVING A GREAT
COMMUNITY

SAVING IS
CONVENIENT
HERE!

Every feature of our
association is designed
with safety, increased
earnings and conveni-
ence for you in mind.

For your convenience:
— a Save-by-Mail plan,
— easy-to-serve-you
office facilities,
— fast service,
— free parking.
Come in.

Satisfying friendly service

CORNER
26TH & PULASKI
CHICAGO, ILLINOIS 60623
PHONE: 277-8500

7345 W. 25TH ST.
N. RIVERSIDE, IL. 60546
PHONE: 442-5700

něčeho neviditelného? Bůh je přítomen všude, protože všude působí, všude je jeho moc. A kde je Kristus? Řekli jsme, že je v církvi. Ale je v církvi zvláštním způsobem skrze viditelná znamení. Jeho věčná slova se stala slyšitelnými a viditelnými v Písmu. Nikdo neřekne, že by Písmo bránilo křesťanu v tom, aby slyšel Krista tajemně mluvícího v srdci. Čtení Písma mu naopak pomáhá k tomu, aby snad vnitřní Kristův hlas zachytil.

Typicky viditelnými znameními Kristovy působnosti v církvi jsou svátosti. On sám očistí duši, odpouští hříchy. Ale dělá to především skrze znamení křestní vody a skrze kněžské rozhršení. On sám sytí duši milostí.

Ale používá k tomu znamení: eucharistického chleba a vína. Milost Ducha svatého posiluje křesťana v posledním boji v nemoci a smrti. Symbolické mazání olejem nemocných to vyjadřuje viditelně jako účinné znamení. I čistá láska muže a ženy je k tomu, aby se viditelně na zemi projevilo věčné požehnání plodnosti Boží, zrození dětí pro Boží království skrze svátost manželství.

Svátostným znamením Kristovy přítomnosti je ovšem i kněžství ve všech stupních a funkcích. Je to viditelné znamení Boha s lidmi a lidí mezi sebou v jednotě církve. Je tu ovšem stále pokušení vidět tuto svátost nesvátostnými očima. Lidé hledají v kněžích dobré organizátory, zřizovatele církevních organizací, sociální pracovníky, příklady mravního života, dobré zpěváky v kostele, zprostředkovatele zaměstnání atd. To všechno tu může být. Jsou to dobré známky lidské. Ale když se na to příliš soustředíme, je to cosi podobného, jako bychom chtěli diskutovat o chemických vlastnostech vody, použité při křtu, nebo o výživnosti pšeničného chleba při Eucharistii.

Síla svátosti je v tom, co znamená, čeho je symbolem. Každý kněz svým způsobem představuje jednotu církve ať už ve farnosti, nebo v diecézi jako biskup. Primát římského papeže pak chápeme jako viditelné znamení neviditelnosti, katolicity celé církve, víry, že Kristus je jenom jeden a že v něm jsme všichni spojeni. Kdo vidí papežství v tomto světle, je mu primát římského biskupa stejně drahým dogmatem jako všechna ostatní viditelná znamení církve. Duchovně však je prožívá každý podle schopnosti přejít od viditelného k neviditelnému, od Krista vtěleného ke Kristu, Božímu Synu, a od Syna k Otci.

PROCES SE ŠESTI KATOLÍKY

Pozn. redakce: V minulém čísle jsme přinesli obsírnou zprávu o soudním procesu v Praze s šesti katolíky, kteří byli obžalováni za údajné maření státního dohledu nad církvemi. Dnes přinášíme zajímavé vyňatky z jejich vlastní obhajoby.

28. května 1986 v budově soudu na Karlově náměstí v Praze se konalo hlavní líčení s katolíky obviněnými z šíření náboženské literatury. Jeho průběh se vyznačoval řadou pozoruhodných rysů, proto si zaslouží podrobnější referát.

Přesto, že projednávání bylo původně určeno do velmi malé síně č. 57, sešlo se kolem padesáti posluchačů. Teprve po intervenci jednoho z advokátů, že by se nevešli ani všichni obhájci, bylo jednání přeloženo do síně č. 63. Zástupci ciziny (Kanada, USA, Velká Británie, Francie), mohli volně hovořit s ostatními. Nikomu nebylo bráněno zapisovat si během jednání. Předpisy zákona o veřejném zasedání soudu byly zachovány i v tom, že obvinění ani obhájci nebyli přerušováni při své řeči. Celková nezvykle normální atmosféra nebyla rušena ani přítomností čtyř příslušníků StB v civilu, kteří seděli v pozadí a pozorovali mlčky.

Jednání zahájil předseda senátu obvodního soudu pro Prahu 4 JUDr. Stibořík v 8.40. Po úvodních formalitách byli vyslyšeni obvinění:

RNDr. Vladimír Fučík CSc. nar. 1934, vědecký pracovník Ústavu molekulární genetiky Čsl. akademie věd v Praze

Adolf Rázek, nar. 1930, technik Matematického ústavu rovněž ČSAV v Praze

Květoslava Kuželová, nar. 1923, zdravotní sestra v důchodu, v Praze

Radim Hložánka, nar. 1923, kněz litoměřické diecéze v důchodu, bytem v Petřvaldu, okr. Nový Jičín.

Ing. Václav Dvořák, nar. 1947, pracovník Generálního ředitelství podniku Oseva Praha

Michal Holeček, nar. 1956, technik podniku Textil Středočeský kraj.

Všem kladla obžaloba, vypracovaná obvodní prokuraturou pro Prahu 4, podepsaná JUDr. Erbertovou, za vinu maření dozoru nad církví (§ 178 tr.z.), A. Rázkovi navíc ohrožení devizového hospodářství (§ 146 tr.z.).

Výslech dr. Fučíka: Nejsem si vědom trestného činu ani přípravy na něj. Pókud jde o literat-

uru, nechci se vyjádřit k obvinění ze shromažďování, rozepisování, rozmnožování a distribuce náboženské literatury ve větším rozsahu. Nevím o tom, že by se podobné činnosti měli dopouštět ostatní obžalovaní. Nechci se vyjadřovat k tomu, kde se v mém bytě vzala náboženská a církevní literatura, která byla zajištěna při domovní prohlídce. Nechci se též vyjádřit k otázce, zda jsem rozmnožoval na cyklostylu, který byl u mě nalezen. O tom, zda znám obžalované, nebudu vypovídat. Ve své obhajobě nechci uvést žádné další okolnosti. (Na otázky obhájce - Existuje zákon o hospodářském zabezpečení církví. Jinou představu o správě na tomto úseku jsem neměl. - Zdali byla zabavená literatura v souladu s Písmem svatým, vyplývá ze seznamu. Jinak - nejsem církevní cenzor.)

Přítomná prokurátorka neměla otázky ani připomínky po celou dobu jednání až k závěrečnému slovu.

Výslech A. Rázka: Necítím se vinen. Náboženskou literaturu jsem rozepisoval pouze v ojedinělých případech v nepatrném množství; např. veřejně vydané písničky k ověření rozmnožovací techniky. Měl jsem představu, že bych se v budoucnu touto činností mohl zabývat, ale teď na to rozhodně nemám čas. Uvažoval jsem o rozmnožení textu „Familiaris consortio“, část už jsem měl přepsanu na blány. K rozmnožení nedošlo. Spolu s obžalovaným Fučíkem jsme nikdy žádné rozmnožování neprováděli. O tom, že Fučík vlastnil kopírovací stroj, jsem se dozvěděl až v závěrečné fázi těsně před zatčením. Je pravda, že jsem pomáhal paní Kuželové při opravě stroje z hlediska techniky. Od paní Kuželové jsem také dostal nějaké tituly, nemohu odhadnout, kolik jich bylo, tak 2-4 vyhotovené.

K druhému bodu obžaloby se také necítím vinen. Peníze jsme dostali darem jako rodina a společně jsme se rozhodli, že za ně koupíme kotel na ústřední topení. Ten však nebyl zrovna na skladě. Tuzexové koruny by mi do doby nakoupení zboží mohly propadnout. Věděl jsem o nabídkové povinnosti a také jsem měl v úmyslu peníze za TK vyměnit, až bude kotel k dostání. Nevěděl jsem však o tom, že by byla tato povinnost termínována.

(K otázkám obhájce: - Není dostatek náboženské literatury ani v nákladu ani počtem titulů. Svou rozmnožovací činnost v budoucnu jsem z toho důvodu nepovažoval za nelegální. K čin-

nosti jsem nebyl nikým pověřen ani mi nebyla nikým doporučena. V rámci náboženské hierarchie jsem nebyl pověřen žádnou funkcí. Náboženská literatura se vyskytuje v nedostatečném počtu. Příklad: Když vyšel Katechismus pro děti, už první den odpoledne v knihkupectví Charity nebyl ani jediný exemplář. Na písemný dotaz jsem dostal z Charity odpověď, že oni neurčují výši nákladu. Na nedostatek náboženské literatury si stěžují i mí přátelé. Není mi známa žádná norma, která by zakazovala rozšiřování uvedené literatury.)

Výslech K. Kuželové: Na svou obhajobu bych uvedla, že jsem tiskla tituly pouze náboženské, výchovné, aby se umenšila trestná činnost, o které se denně dovídám z doslechu i v novinách: přepadení, loupeže, vraždy, i starých lidí pro peníze, trápení zvířat, a to mladými lidmi. Chtěla jsem doplnit mezeru v náboženském tisku. Nic špatného jsem nedělala, nikomu jsem neškodila.

K obžalobě mám tři opravy: 1. Celý život jsem pracovala jako zdravotní sestra u lůžka nemocných. Nyní jsem v důchodu. Nikdy jsem nebyla farská kuchařka, jak je uvedeno v obžalobě. 2. Bylo u mne nalezeno asi 500 listů vyřazeného rozmnožovacího papíru, potisknutého po jedné straně, nikoliv 500 výtisků Církevních dějin. 3. Odmítám, že z mých výpovědí plyne napojení na Chartu 77 prostřednictvím dr. Mádra, při výsleších o tom nebylo zmínky. Vše jsem dělala z vlastní iniciativy, z důvodů, které jsem již uvedla. Žádné pověření jsem neměla. Dále připomínám, že jsem několikrát žádala bezvýsledně a o kufříkový stroj Consul, který mi byl při domovní prohlídce odebrán a nezapsán v protokole, což jsem zjistila až později.

(K otázkám obhájce: - Situace církevních materiálů

byla téměř nulová. Šlo o poulé opisování bez přidávání vlastních myšlenek. Ani mě nenapadlo, že bych mařila dozor nad církví.)

Výslech R. Hložánky: Necítím se vůbec vinen. Na svoji obhajobu bych uvedl, že co jsem řekl v přípravném řízení, jsem si vymyslel, abych ze zdravotních důvodů zkrátil vazbu - rozčilení mi škodí. Vymyslel jsem si tedy i napojení na pana Vlčka a dr. Mádra. Je pravda, že jsem rozmnožoval literaturu, ale ani cizí, ani nelegální. Dále upozorňuji na to, že položky, které prošly hladce domovní prohlídkou před čtyřmi lety, byly zabaveny nyní. Tyto náboženské knihy jsem si opatřoval z důvodu, že jako kněz jsem se připravoval na budoucí kněžskou činnost, která mi byla rozhodnutím minulého soudu zakázána na dobu 5 let. Schází mi tedy ještě jeden a půl roku do souhlasu. Z toho důvodu jsem ani neměnil své trvalé bydliště. Jsem starý a potřebuji mít vše napsané. Předchozím soudem jsem byl obeznámen s tím, že to není trestné. Nebyl jsem totiž souzen za rozmnožování, ale za to, že jsem nevypisoval náklady na toto rozmnožování do hospodářského deníku jako administrátor fary. Ale administrátor ted' nejsem. Též jsem předpokládal, že by i ostatní kněží mohli tyto materiály v rámci státního souhlasu použít. Netvořím a nikdy jsem netvořil žádnou skupinu. Jsou to všechno prostě věřící, kteří někdy měli to, co já ne. Nic jsem nedostal z ciziny nelegálně. K této práci jsem neměl žádné pověření. Zakládá se na pravdě, že několik dnů jsme rozmnožovali v bytě pana Fučíka. Ne s ním, pouze v jeho bytě, přesné znění podle protokolu. Holečka a Dvořák jsem v životě neviděl. Nebyl jsem si vědom, že bych se dopouštěl nedovolené činnosti, bylo to k prospěchu věci, pro pastorační věřících.

Během výslechu soudce (Pokračování na str. 12)

Vyřizujeme spolehlivě letenky, ubytování v hotelích, půjčky aut, návštěvy Vašich příbuzných z Československa, tuzexové objednávky. Dobrá služba zákazníkům je naší mnohaletou osvědčenou zásadou.

Skupinové odlety do Československa 1986: 18. září.

CIHAK WORLD TRAVEL, INC.

6302 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILL. 60402

Phones (312) 795-9050 — Chicago (312) 242-6110

Velkodušný a humánní čin městečka Proseče u Skutče na Českomoravské vysočině

V letošním srpnu je tomu 50 let, kdy malé, ale známé městečko Proseč na Českomoravské vysočině udělilo německému spisovateli a laureátu Nobelovy ceny za literaturu (1929) - Thomasu Mannovi a jeho rodině - (ženě Katii a synům Klausovi a Gottfriedovi) - domovskou příslušnost. Rok předtím totiž udělalo pro jeho bratra Heinricha Manna.

V únoru 1933 - deset dní po nástupu Hitlera k moci - opustil totiž Thomas Mann rodné Německo, které jej později v roce 1936 zbavilo státního občanství. Bratři Mannové - slavní neměšťtí spisovatelé, jejichž díla v originále i překladech byla tehdy známa celému kulturnímu světu, potřebovali však v exilu získat státní občanství některého státu. Bez státní příslušnosti je čekalo tajné skrývání před násilným a rozpínavým nacismem a vydání jich „Třetí říši“ zpět, kdykoliv by bylo o to požádáno. Rakousko a Švýcarsko se hály Hitlerovy pomsty - a tak občanství bratřím Mannům nenabídly a rovněž od západních demokracií nepřicházela pomoc. Neočekávaně tehdy pomohlo malé, i když Hitlerem ohrožené, ideově a morálně však zásadní, předválečné demokratické Československo.

K obdržení československého občanství potřebovali bratři Mannové podle našich zákonů dostat napřed domovské právo od některé obce. Doufalo se, že jim je nabídne některé město s převážnou většinou německého obyvatelstva - jako na př. Liberec, kde Mannové měli dokonce příbuzné. Příslušníci Henleinovy strany však tomu zabránili. A tak se tohoto úspěšného úkolu lidské pomoci bližnímu ujali prostí občané malého městečka Proseče na Českomoravské vysočině. Na základě prosečské domovské příslušnosti bylo jim pak uděleno československé ob-

čanství a vystaveny československé cestovní pasy. A tak vycestovali do Spojených států, kde během druhé světové války žili a kde roku 1944 přijali americké občanství s úmyslem, aby se mohli účinněji zapojit do boje proti nacismu. Synové Thomase Manna se tehdy přihlásili hned do US armády. Po druhé světové válce v roce 1954 Thomas Mann přesídlil do Švýcarska, kde 12. srpna 1955 zemřel.

Laskavostí, sběratelským úsilím a péčí našeho věrného a pilného dopisovatele Jindřicha Nermetě z Tasmanie dostali jsme dopisy a obrázkový materiál od tří dosud žijících pamětníků této události. I když se v nich některá fakta částečně opakují, výňatky z nich jsme nekrátili a ponechali v původním znění. Každý totiž připojuje nějakou jinou zprávu k této důležité události, na kterou městečko Proseč může být právem hrdé.

Zvláště v dnešní době si při jejich čtení znovu připomínáme a uvědomujeme, že to byla naše první svobodná Československá republika, která nejen pochopila nutnost tohoto humánního činu, ale s pochopením a obětavostí prosečských občanů jej uskutečnila. Dostalo se jim za to vděčností rodiny Mannů. I naše dnešní vzpomínka je poděkováním za tento velkodušný humánní čin, za který jim patří vděk celého kulturního světa a všech lidí dobré vůle.

Výňatek z dopisu č.1

Jak došlo tenkrát k tomu, že Proseč dala domovské právo rodině Mannů? Proč právě Proseč u Skutče? Jednoduché to tenkrát nebylo. Mnozí u nás nebyli nadšeni. Ale přece mezi lidmi platí humánní důvody, ne? Kdyby se bratři Mannové dostali nacistům do rukou, svět by měl o ostudu víc. To byla slova tehdejšího starosty městečka Proseče - Jana Herynka.

Vysvětlení je prosté, ale události předtím jsou složité. Oba bratři spisovatelé byli zbaveni občanství Hitlerem, a tím se stejně jako jejich rodiny,

Náměstí v Proseči. - Hostinci vpravo od kostela se říkalo „Na Horničce“.

Jan Herynek, býv. starosta Proseče

ocitli bez vlasti, bez domova. Neměli žádné dokumenty, nemohli se nikde usídlit ani cestovat. Očekávalo by se, že se ozvou země s německy mluvícím obyvatelstvem, s německým kulturním povědomím a nabídnou jim útočiště. Ale Rakousko nebo Švýcarsko se bály Hitlerova hněvu. Mlčely také západoevropské demokracie, kde byly knihy Thomase a Heinricha Manna překládány, vázány, a kde byli autoři nazýváni „velkými Evropany“. Zbývalo Československo, samo ohrožené. Získání čl. státního občanství bylo, podle tehdejších zákonů, vázáno na domovské právo v některé obci. Byl učiněn pokus v Liberci, tenkrát největším německém městě předválečného Československa. Ale stoupenci strany Henleinovy nedovolili, aby tam našli druhý domov velcí duchové německé demokratické kultury.

Tak v celé Evropě se našlo jen malé a chudé městečko s 1,500 obyvateli, zapadlé v klínu Českomoravské vysočiny na úpatí Žďárských vrchů. Městečko, které ničím zvláštním v historii nevyniklo, ale pak najednou mělo dva velké spoluobčany.

Rodištěm Thomase Manna bylo staré hansovní město Lübeck. Tam přišel na svět 6. června 1875 jako druhorozený syn movitého obchodníka a lübeckého senátora. V roce 1929 mu byla udělena Nobelova cena za literaturu.

Domovské právo mu bylo uděleno v Proseči v srpnu 1936 a jeho bratru Heinrichu o rok dříve. Za války Gestapo hledalo v obecních zápisech doklady o občanství Mannových. Nenašli je; jednou z prvních starostí po okupaci bylo - všechno spálit. Starosta byl osmkrát tvrdě vyšetřován, ale nic se nedovědělo.

Ani jeden, ani druhý z bratřů na tento statečný a solidární čin prosečských občanů nezapomněl. Thomas Mann při své

návštěvě Proseče po válce složil jako dar obci 2,000 Kčs. Obec za ně nakoupila a vysázela krásný ovocný a ořechový sad na úbočí Pánova kopce. Sad byla veliká radost Jana Herynka, za jehož starostování Proseč udělila bratřím Mannům domovskou příslušnost. Věnoval mu mnoho svého času a práce. Mnoho ale z toho nezbylo. Lom se zažíral neúprosně do čedičového návrší a přinesl zkázu sadu. Ale přece tu stojí ještě pár stromků od Thomase Manna, živý, ve větších šumících památníček humánního a kulturního skutku.

Výňatek z dopisu č.2

Nejdříve Mannovi požádali o domovské právo v Liberci, kde měli své příbuzné. Byli však ze strachu odmítnuti. Tak tomu bylo pryč i v jiných městech. Pak však vystoupil do děje pan Rudolf Fleischmann (vlastnil v Proseči dílnu šití a vyšívání). Byl to člověk iniciativní se značným rozhledem a odvahou. Měl mnoho známých i mimo Proseč. Prostřednictvím dr. Kozáka z Prahy se seznámil s rodinou Mannovou. Rudolf Fleischmann informoval tehdejšího starostu Jana Herynka o potřebě udělení domovského práva rodině Mannů. Zde v pozadí sehrává velikou úlohu tehdejší katolický kněz Alois Jeřábek, jenž měl větší vědomosti o světové literatuře než prosečtí radní. Svým citem i taktem jistě ovlivnil rozhodování obecní rady. Obecní rada byla převážně složena z lidovců, takže udělení domovského práva bylo velkou většinou odsouhlaseno. Úsměv budí námitka jednoho radního, jenž s obavou prohlásil: „A co když nám tady zůstanou?“

V roce 1935 bylo odhlasováno obecním zastupitelstvem udělit domovské právo Heinrichu Mannovi a v srpnu 1936 Thomasu Mannovi a členům jeho rodiny. Hlavní tíhu zodpovědnosti za toto rozhodnutí nesl na svých bedrech tehdejší

lidovecký starosta Jan Herynek.

Dne 12. ledna 1937 se uskutečnila návštěva Mannových v Proseči. V odpoledních hodinách přijeli osobními auty Thomas Mann, jeho manželka Kathie Mannová a syn Golo. Doprovozoval je dr. Kozák a R. Fleischmann. První setkání Mannů se členy obecního zastupitelství proběhlo ve vile u Fritzu (která existuje v nezměněné podobě dodnes). Podle vyprávění paní Fritzové se tohoto setkání zúčastnili i novináři a filmaři, kteří přijeli v dalších vozech. Po svačině u Fritzu byli Mannovi slavnostně přijati na radnici. Potom hosté odjeli k Fleischmannům, kde povečeřeli a ještě v užším kruhu přátel pobesedovali. Důležitou osobou všech těchto setkání byl přirozeně i starosta Jan Herynek, který byl později třikrát či čtyřikrát vyslýchán na Gestapu.

Jan Herynek se narodil 10. května 1890 a zemřel v pozhnaném věku 13. července 1970. Jeho dcera Eliška Petřurová dosud žije a bydlí na budislavské ulici, která nyní nese název ul. Petra Jilemnického, je to ta ulice jenž vede z náměstí na Litomyšl.

O následujícím se mi těžko píše. Ze sadu, který měl původně nést jméno „Sad Thomase Manna“ zbyly jen ojedinělé stromy a upadl v zapomnění. Z mých vrstevníků o něm téměř nikdo nic neví. Sad se rozprostíral východně od Proseče pod tzv. Pánovým kopcem. Pan starosta měl velké plány. Byly by se jistě uskutečnily, nebýt války a všeho, co následovalo. Měl tu vzniknout jakýsi oddychový areál. V blízkosti sadu bylo ve válce vybudováno překrásné koupaliště s dřevěnými chatkami a altánem, vše bylo oplocené. V tehdejší době nic podobného nemělo žádné velké okolní město. Přímo v sadu byly postaveny půvabné kamenné hrádky, pod jedním - dobře si to pamatují,

STANLEY STAWSKI DISTRIBUTING CO.

Importers & distributors of fine quality beers, wines, liquors

Známé oblíbené pivo "Gösser" z Rakouska. — Žádejte v obchodech a restauracích

1136 NORTH ASHLAND AVENUE Chicago, Ill. 60622 • Tel: 278-1818

Zleva: Paní Mannová, Th. Mann, MUDr. Weigner, tehdejší rektor Karlovy university, ministr Ing. Nečas, prof. Kozák a prof. Matějčiček - v bytě Thomasova bratra Heinricha v Praze na Smíchově v roce 1936.

Spisovatel Thomas Mann a laureát Nobelovy ceny za literaturu 1929 při návštěvě Proseče. Zleva: paní Mannová, náměstek starosty Fritz, Thomas Mann a tehdejší starosta Proseče Herynek.

jezíčko s lekníny. Byl zde překrásný kout nedělních procházek všech prosečských občanů. Na vrcholu Pánova kopce se týčil veliký dřevěný kříž. Pan Herynek zamýšlel v této části vybudovat letní restauraci či nějaké místo, kde by se dostalo občerstvení a taneční parket. Vše se však vyvíjelo jinak. Na Pánově kopci byl kamenolom na štěrk. Tento lom se neustále zvětšoval, jak rostla těžba. Na střelení lomu se používaly a stále používají velké nálože dynamitu. Pánův kopec byl zlikvidován, téměř srovnán se zemí. Lom začal uhrzovat ze sadu, zbourány byly hrádky, zničeno koupaliště. Stálým střelením roztrháno hráze. Nyní se dělají vlivem střelení a snad i častým přeletem nadzvukových letadel, trhliny na zdech rodinných domků. To vše neprospívá ani stavbě našeho kostela sv. Mikuláše. Ze sadu zbylo několik stromů, třešně, jabloně a dříve tam skutečně byly i ořechy. Nezbyvá než obdivovat různorodou činnost pana starosty Herynka.

Nepochopitelné se zdá, jak mohl během války vybudovat koupaliště, když další generace jej ani v době dlouholetého míru nedokázaly udržet, ani čtyřicet let po válce vybudovat nové. Takže Proseč své koupaliště dnes nemá. V době starostování pana Herynka měla Proseč na náměstí pěkný vodotrysk, ten byl však také zrušen a zasypán. Pan Herynek byl i vynikající malíř, maloval portréty i kraj.../. Známy je jeho obraz sv. Mikuláše, který je umístěn na mohutném buku v lese nad Prosečí, kde se od nepaměti říká a sv. Mikuláše. Na starším a dožívajícím buku v těsné blízkosti jsou ještě zbytky obrazu značně staršího. Věnoval se i údržbě křížů u cest, což

mu jistě na věčnosti není zapomenuto, jako i to, že se započal o to, že Thomas a Heinrich Mannovi dostali prosečskou domovskou příslušnost.

**

Výňatek z dopisu č.3

Nejkrásnější byl zážitek té spontánnosti. Šlo to jistě několika proudy, přes české literáty k politikům, od vydavatelství i čtenářů jejich spisů. Zvláště pak zde sehrály charakterové a povahové rysy prostých lidí a jejich zástupců na radnici.

Th. Mann ve svých „Vzpomínkách“ uvádí: „Jednoho odpoledne seděl u nás člověk z drobného českého města - a nabízel mně jménem tohoto městečka chudých domkářů a výrobců dýmek, městečka vyšivaček prádla a drobných řemeslníků příslib domovského práva, tak nezbytný pro udělení státního občanství. Domovské právo městečka Proseče, pohorské obce na Vysočině mezi Čechy a Moravou. Domovské právo pro mne i Kát'u, pro Klause, Golo i pro mé nezletilé děti.“

Důležitou roli sehrál univ. prof. dr. J.B. Kozák, Rudolf Fleischmann, zástupce obecní rady s výše jmenovaným spisovatelem. Snad tomu přispěla i skutečnost, že tehdy henleinovci v Liberci odmítli příslib domovského práva, když o ně pro rodinu bratra Heinricha spontánně zažádali sociální demokraté.

A tak městečko v kopcích, obklopené prstencem hlubokých lesů, s cestami zavalenými sněhem, srdečně vítá v lednu 1937 světového spisovatele, nositele Nobelovy ceny, pacifistu Thomase Manna s manželkou a dětmi na náměstí před radnicí. Radostně shledání, stisky prostých rukou,

slavnostní předání domovských listů na radnici. Dosud předávají pamětníci společně se zápisy v protokolární knize i farní kronice všem současným zájemcům. Z knihy Thomase Manna „Josef a bratři jeho“ četl kněz v neděli svým posluchačům. Z peněžního daru, který po válce T. Mann z vděčnosti věnoval městečku Proseči, které mu v kritické době pro jeho rodinu velkodušně poskytl domovskou příslušnost, byl vysázen sad, jenž nesl jeho jméno a z jeho výtěžku měli být podporováni chudí občané.

Československé občanství bylo Thomasu Mannovi uděleno v 9. listopadu 1936. O deset dní později složil nositel Nobelovy ceny státní občanskou přísahu. Již 2. prosince 1936 se jméno spisovatelovo objevilo na seznamu občanů, zbavených občanství Německé říše a rovněž německá filosofická fakulta mu oznámila, že cítí po jeho vyobcování nutnost vyškrtnout jej ze seznamu čestných doktorů. Vaše právo užívat tohoto titulu

zaniklo podle čl. VIII. našeho promočního řádu.

V útlém spisku „Odpověď“ formuloval navždy stanovisko k Třetí říši a nacistické „kultuře“. Knižka prošla pak tiskem celého světa. V Praze ji otiskl překladatel Goethův, básník a dramatik, Otokar Fischer.

Po osm roků byli Thomas Mann i jeho rodina občany Československa, později okleštěného Mnichovem i československa obsazeného Hitlerem až do doby, kdy se 23.6.1944 stali občany Spojených států severoamerických. K naší vlasti měl však trvale vřelý vztah a hrdě se k ní hlásil těmito slovy: „Jsem navždy spoután s německou národní kulturou. Má neznalost krásné, ale obtížné české řeči způsobila, že jsem bohužel nemohl se hlouběji seznámit s českou národní literaturou. Její místo zastoupila česká hudba. Měl jsem rád Smetanu i Dvořáka pro jejich výrazně národní a přitom strhující melancholii, vyjádřenou později i v hudbě Janáčkově a

Weinbergově. V německých překladech na mne pak působilo i mnohé z moderní české literární tvorby. Byli to však zejména německo - čeští básníci, Rilke, Kafka, Werfel a jiní, jimž vděčím za pochopení zvláštní atmosféry Prahy, podivuhodně slučující modernost s téměř pohádkovou romantikou, jež neustále nějak ovlivňuje vznikající básnickou tvorbu, která v básnické duševní oblasti vytvořila nezaměnitelné a cenné hodnoty. V ovzduší či půdě tohoto starobylého města je asi obsaženo cosi básnický vzrůšujícího a tvůrčího, že vydalo tak mnoho literárně pozoruhodného, zvláštního a malebně fantastického, a že se účastní na moderním německém písemnictví v takovém rozsahu a výraznosti, že je to vzácnost. A opět se i zde ukazuje, že věrnost k zemi není naprosto nutným protikladem mezinárodní, veropské účinnosti. Proto ze specificky pražského básnictví vychází výjimečně intenzivní mezinárodní kouzlo.“

ÚMRTNÍ OZNÁMENÍ A PODĚKOVÁNÍ

Všem, kdo jej znali a kteří to dosud nevědí v zármutku oznamujeme, že nám zemřel můj drahý manžel, starostlivý tatínek a dědeček, pan

CHARLES (KAREL) MIKULEC zubní technik z Cicera.

Narodil se před 71 roky v Racine, Wisconsin a zemřel po kratší nemoci ve středu 6. srpna 1986.

Rozloučili jsme se s ním v pátek večer v obřadní síni Maříkova pohřebního ústavu v Berwynu (6507, záp. Čermáková tř.) a v sobotu 9. srpna 1986 v 10:30 hod. dopol. jsme jej po církevních obřadech doprovodili na hřbitov Woodlawn ve Forest Park, Ill. Žádoucí bohoslužby budou za něho obětovány později.

Děkujeme upřímně všem, kdo se s ním přišli rozloučit, zúčastnili se pohřbu a měli tak účast na našem zármutku.

Marie MIKULEC, manželka;
Drahomír MIKULEC s chotí Claudií, syn;
Christopher, Timothy, Liane a
Andrea, vnoučata;
Joseph MIKULEC s chotí Agnes a
Frank MIKULEC s manželkou Marií, bratři;
ostatní příbuzní a přátelé v USA
i v Československu.

Noworul Memorial Chapels

2658 SOUTH CENTRAL PARK AVENUE, CHICAGO, ILL. 60623
TELEFON: 762-2233

Washington. — Nejvyšší mezinárodní soud v Haagu v Holandsku rozhodl 27. června 1986, že je nepřipustná pomoc, poskytovaná Spojenými státy rebelům, usilujícím o svržení sandinistické pro-komunistické vlády v Nikaragvě; Spojené státy však nikdy neuznaly a nerespektovaly toto rozhodnutí. Nyní 31. července svým vetem v Bezpečnostní radě OSN zrušily rezoluci, požadující, aby Spojené státy přestaly pomáhat nikaragžským rebelům. US velvyslanec u OSN Vernon Walters odůvodnil americké veto proti této rezoluci tím, že to, co tato rezoluce požaduje, by nikterak nepřispělo k dosažení mírového a spravedlivého vyřešení situace ve Střední Americe. Z 15 členských zemí Bezpečnostní rady jich 11 hlasovalo pro rezoluci: Austrálie, Bulharsko, Čína, Kongo, Dánsko, Ghana, Madagaskar, Sovětský svaz, Trinidad a Tobágo, Spojené arabské emiráty a Venezuela. Anglie, Francie a Thajsko se hlasování zdržely. Podivné na tom rozhodnutí jak Nejvyššího mezinárodního soudu v Haagu, tak v Bezpečnostní radě OSN, je zatvrzelé mlčení o moskevské pomoci komunistickým guerilům v zemích, kde bojují

proti legálním vládám, a že sovětskou okupaci Afghánistánu a vyvraždění místního nevinného obyvatelstva považují za „bratrskou pomoc“ Sovětů afghánské loutkové komunistické vládě.

Manila. — Zvláštní vládní komise na Filipínách prohlásila 31. července, že Ferdinand Marcos vloni zorchestroval propuštění 26 lidí, obviněných z vraždy opozičního vůdce Benigno Aquina, a požádala Nejvyšší soud, aby tuto věc znovu vyšetřil. Prý je nad slunce jasnější, že Marcos nejen řekl žalobcům a soudcům, jakým způsobem mají vést soudní přelíčení, nýbrž že zároveň všestranně zajistil, aby jeho rozkazy byly splněny. Byly zničeny některé nepřijemné důkazy; svědkům bylo vyhrožováno, a různými sliby byli nuceni k tomu, aby vhodnými výpověďmi zajistili propuštění obviněných na svobodu. Některá svědectví byla svědky, náležitě zpracovanými, dodatečně odvolána; některá velmi závažná svědectví byla bezdůvodně od začátku zamítnuta. Někteří svědkové záhadně zmizeli. Soudcům bylo rozkááno, co mají dělat, vojáci byli v přestrojení přítomni v

LETEM

SVĚTEM

soudní síni jako pomocníci soudců, a zvláštní presidentská televizní kamera sledovala každou minutu soudního procesu. Několik týdnů před zahájením procesu Marcos pozval žalobce a hlavního soudce do svého paláce a dal jim pokyny o tom, jak proces má být „sehrán“. - Filipínské soudní autority se domnívají, že Nejvyšší soud asi vyhoví přání nové vládní komise.

Washington. — Americká ústava určuje odstavci církve od státu; stát musí být neutrálním vůči náboženství, nemůže vnucovat svým občanům žádné z nich a žádné nemůže favorizovat či propagovat. Moderní američtí liberálové, s ochotnou pomocí Nejvyššího soudu, však dali tomuto „prvnímu doplňku“ americké ústavy jiný smysl: ústava prý vylučuje náboženství z veřejného života a považuje je za čistě soukromou věc. Zároveň liberálové se snaží podkopat všechnu moc náboženství, které zařazují do kategorie nevhodné, avšak přitom neškodné a bezvýznamné pověry; podle nich je náboženství podivínský, exotický přežitek starých dob. Hlavním a velmi účinným prostředkem k šíření tohoto postoje vůči náboženství se v posledních

20 letech stala veřejná škola. Náboženství tam není ani pronásledováno ani zesměšňováno, nýbrž prostě ignorováno. Z veřejných škol byla vyloučena modlitba a jakákoliv zmínka o Bohu a o náboženství. Z nedávno vykonaných třech studií o současných příručkách pro dějiny a sociální vědy, užívaných na obecných a vyšších školách je zjevné, že zmínky o náboženství tam jsou velmi vzácné; bylo například nalezeno na 15,000 stranách pouze 11 letmých zmínek o náboženství - což znamená, že jedna zmínka připadá asi na pět knih. Zdá se, jako by náboženství nezastávalo v americkém životě prakticky žádnou roli. Ve čtyřech z deseti knih sociálních studií není učiněna žádná zmínka o Ježíši Kristu. Jinde je o „Ježíši Nazaretském“ pouze řečeno, že byl učitelem, který žádal od svých posluchačů, aby uctívali Boha tím, že budou jednat s druhými s láskou a ochotně jim budou odpouštět. Mohamedovi je věnováno třikrát více místa než Ježíšovi. Není učiněna žádná zmínka o náboženství v pojednání o vzniku Dne díkůvzdání, ani o Johance z Arku. Rovněž je ignorována náboženská povaha protestantské reformace. Tak u nové generace americké mládeže,

kteřá vychází z amerických veřejných škol, náboženství nepředstavuje v životě prakticky nic. Ruku v ruce s touto politikou pak jde sexuální nevázanost, do které veřejná škola přímo strká mládež tím, že ji učí znát techniky pohlavních vztahů s technikami zamezení početí bez jakéhokoliv ohledu na svědomitou mravnost a zodpovědnost vůči druhému člověku a společnosti. Důsledky toho jsou zhoubné. V USA celých 21 % porodů připadá na nevdané matky; v r. 1984 - (novější údaje dosud nejsou známy) - na nevdané matky připadlo 770,355 živých porodů z celkového počtu 3,669,141. Více než 300 tisíc těhotných školáček se podrobilo potratu. Studenti, plýtvající svou životní energií na předčasný pohlavní život a erotické zápletky, pak nestudují, často opouštějí svá studia, nepřipravují se na život, ničemu se nevyučí, život pro ně nemá žádný smysl, užívají alkohol a omamné drogy, propadají schizofrenii a někteří skončí i sebevraždou. Pohlavní nemoci se rychle šíří. Americký nenásilný a v marxistických režimech komunistický militantní způsob boje proti náboženství jsou stejně účinné pro vytlačování náboženství z mysli lidí a ze společnosti. Existuje

PODARILO SE NÁM KOUPIŤ

kolekce „ČESKÁ“ jemně broušeného křišťálového skla, BIEDERMEIER dvojitý křišťál, EGERMANN tmavo červený leptaný křišťál a jiné moderní barevné sklo z Československa. Přijďte se podívat.

Na cestě z Československa máme velkou zásilku keramiky, panenek a nových věcí, které jsme dříve neměli a sami ještě nevíme jak vypadají.

Také máme na skladě české granáty, kuchyňské potřeby, koření, bylinky, čaje z Československa, pentle ke krojům, šátky na hlavu, importované cukrovinky, kuchařské knihy, panenky v čsl. krojích, české a slovenské rekordy, kazety, české knihy, učebnice a slovníky, náboženské sošky a růžence a mnohé jiné.

Martina Navrátilová: „Já jsem já“ (autobiografie světoznámé tenistky). Ilustrované, brož., \$15.00, pošt. \$16.25.

Autoatlas Československa, \$6.50, pošt. \$7.95.

V. Páral: Soukromá vichřice, Mladý muž a bílá velryba, \$6.75, pošt. \$8.25.

Emma Jarošová: Dům u dvou skotiků (roztomilé vyprávění pro milovníky psů a jiných zvířátek), \$8.50, pošt. \$10.00.

Zákazníky v Illinois upozorňujeme, aby na každý \$1.00 zasílali o 7¢ více na státní daň.

F. PANCNER, Inc. 6514 West Cermak Rd.,
BERWYN, ILL. 60402 ☎ (312) 484-3459.
Zástupce

Tuzex

dárkové společnosti do Československa.
Přijďte se podívat, rádi Vás obsloužíme.

Obchodní

hodiny: Denně od 9:30 hod. ráno do 6:00 hod. večer.
V sobotu od 9:00 hod. ráno do 6:00 hod. večer.
V neděli zavřeno.

T.B.Hlubuček:

„Z žertovných episod našich ochotníků 'Hoši od Zborova“

O ochotnickém divadle v Cedar Rapids, Iowa, bylo po léta známo, že ve svém výběru sezonních her jeho režiséři rádi sahají po složitých a výpravných produkcích. V tomto případě byla zvolena hra z I. světové války o legiích na ruské frontě. Jak jsem se zmínil, hra měla velké požadavky na výpravu, ale nebylo litováno nákladů, jen aby obecenstvo mělo skutečný požitek. V třetím jednání skupina hrdinů od Zborova je zachycena nepřátelskou střelbou a jeden po druhém z našich chlapců jest na jevišti zastřelen. Zbývá pouze jeden, jehož roli tehdy hrál cvičitel Sokola, zesnulý Frank Machovský. I jeho život však měl ve hře skončit v ostré střelbě v lese ukrytým nepřítel. Střelba však nečekaně skončila a hrdina role byl ještě stále naživu. Když se nic neozývalo, Machovský v zoufalství se přiblížil ke kulisám, o kterých předem

věděl, že jsou úkrytem nepřítel a mezi zuby zasyčel: „Proč k čertu nevystřelíš?“ A z nepřátelského úkrytu se ozvala žalostná odpověď: „Vždyť já už vystřelil poslední patronu!“ - Situace byla opravdu trapná a také v obecenstvu si všimli, že jest na bojišti příliš dlouho nečekaně ticho. Situaci zachránil kdosi v zákulisí, který sledoval „tragedii“ na jevišti, sebral někde velký papírový sáček a spráskl jej mezi dlaněmi. Zaznělo žalostné „bum“ - poslední hrdina od Zborova skoro radostně zvedl obě ruce do výše a s výkřikem se svalil na podlahu jeviště. Kdosi však zaslechl slova umírajícího: „Jen počkejte až po divadle, já si to s vámi vypořádám.“

Nepochybuji, že snad každý ochotnický sbor v Americe zažil během své plodné kariéry podobné epizody, které nebyly v textu divadelní knížky, z níž napověda napovídala.

Jednou se zase - dnes již též zesnulý dirigent Frank M. Chramosta, rozhodl dávat zpěvohru o třech samostatných výstupech od bratří Branaldových pod jménem „Dědečkovy housle“. Byla to opravdu

jedna z nejkrásnějších her, ale vyžadovala soubor zkušených zpěváků a dle všech známek naši ochotníci na takový úkol nestačili. Hra byla přesto dávana po tři za sebou jdoucí neděle. První část byla dobrá; účinkující overládali své úlohy dokonale, také zpěvní vložky a hudba byly velmi dobré. Druhou neděle byl výsledek poněkud slabší, a bylo možno pozorovat, že účinkující se nezvykle spoléhají na napovědu, jímž byl zesnulý Louis H. Straka. Poslední část cyklu byla ale zoufalá. Skoro nikdo neovládal roli, za kulisou stojící Václav Janda napovídal tak usilovně, že aniž si to uvědomil, ocitl se bezmála mezi účinkujícími na jevišti. - Když závěrečná opona padla dolů, všichni si zhluboka oddechli se slovy: „Zaplat' Pán Bůh, že to máme odbyté.“ Bylo to ponaučení pro nás ochotníky, že je sice dobré vybírat hodnotné hry k udržení zájmu obecenstva, ale nikdy ne nad síly svých členů.

I tato žertovná epizoda patří k nezapomenutelným vzpomínkám na krásné doby českých ochotnických divadel v Cedar Rapids.

však mezi nimi jeden značný rozdíl: v Americe církev je svobodná, může se bránit a může svou víru šířit, zatímco v komunistických zemích je církev spoutána, umlčována, pronásledována z podezření, že usiluje o politickou moc a angažovaní křesťané jsou sociálně diskriminováni.

Ženeva. — Členské země olejářského kartelu OPEC se rozhodly 4. srpna, že v příštích dvou měsících sníží svou těžbu zemního oleje o 20 %, to je z nynějších 20 milionů sudů denně na 16,7 milionů sudů. Dosud nebyly v detailech dohodnuty dovolené kvoty těžby pro každou členskou zemi. V důsledku tohoto rozhodnutí ceny oleje rázem stouply na mezinárodním trhu na více než 15 dolarů za barel a v USA ceny gazolinu u pumpy se zvýšily o 10 centů za galon. Bude záležet na tom, zda členské země OPECu stanovené kvoty dodrží po dostatečně dlouhou dobu, až přebytek oleje z mezinárodních trhů vymizí.

Washington. — President Reagan ve svém poselství účastníkům celonárodní konvence katolických laiků, zvaných „Kolumbovi rytíři“, která se právě konala v Chicagu, řekl, že do konce svého prezidentského mandátu bude moci jmenovat celkem asi 45 % všech federálních soudců; dosud jich jmenoval už 284. Slíbil, že bude vybírat takové kandidáty, kteří věří v zákonitost a pořádek jakož i ve striktní výklad ústavy, a kteří přijímají základní tradiční hodnoty lidského života. Tak bude možno učinit velké pokroky k dobrému v různých oborech: jako jsou potrat na požádání za federální peníze, nedostatečné trestání zločinů a obchodně výnosné šíření pornografie mezi mládeží. Nakonec pak bude možno dosáhnout změny v rozhodnutích Nejvyššího soudu v těchto závažných záležitostech. Zároveň vychválil Kolumbovy rytíře kvůli jejich charitativní činnosti a opozici proti uzákoněnému potratu a slíbil jim svou pomoc v těchto věcech. Řekl, že „nic neuráží základní mravnost více, než útok na posvátnost samotného života.“

Vatikán. — Mluvčí vatikánského tisku oznámil, že papež Jan Pavel II. plánuje vykonat v dubnu 1987 pastýřskou cestu do Jižní Ameriky, a to do zemí Chile, Argentiny a Uruguaye. Tato jeho návštěva potrvá asi dva týdny. Detaily o datech a místech této návštěvy nebyly

dosud vypracovány. - Svátý Otec přijal návštěvu brazilského presidenta Jose Sarneyho a požádal jej, aby ve své zemi dal provést pozemkovou reformu „s odvahou a moudrostí“. Sarney, president od r. 1985, je prvním zvoleným civilním presidentem Brazílie od r. 1964, kdy armáda provedla v této zemi státní převrat. Brazilští biskupové jsou rozhodně pro pozemkovou reformu a silně kritizovali vojenský režim, který se proti takové reformě stavěl. V Brazílii 1,2 % nejbohatších majitelů půdy vlastní plných 45,8 % veškeré orné půdy, zatímco 50,4 % chudých venkovských farmářů tam vlastní pouze 2,4 % orné půdy. - V Brazílii je ze 130 milionů obyvatel asi 90 % katolíků.

Vatikán. — Podle vatikánských statistik se v posledních letech klesání počtu katolických kněží ve světě zpomalilo a počet nově vysvěcených kněží mírně stoupá. Zvyšuje se však počet katolíků, připadajících na jednoho kněze. V r. 1984 - (novější údaje dosud nejsou známy) - bylo na celém světě 405,959 katolických kněží; toto bylo o 1,964 méně než v r. 1983 a o 27,130 méně než v r. 1973. V r. 1984 bylo vysvěceno 6,333 novokněží, což bylo o 123 více než v r. 1983. O něco více kněží však zemřelo, anebo seminaristé opustili teologická studia ještě před vysvěcením. Počet nových kněžských svěcení stoupá každoročně už od r. 1979 a počet kněží, kteří v 35-45 letech opouštějí kněžství, klesá už od r. 1973, když pokoncilní „odpadová horečka“ vyvrcholila v r. 1972. Ročně umírá průměrně 7 tisíc kněží. V r. 1973 byl na světě průměrně jeden kněz pro 1,586 katolíků, v r. 1983 jeden pro 2,032 katolíků a v r. 1984 jeden pro 2,069 katolíků. Počet studentů v kněžských seminářích celosvětově stále mírně stoupá; v r. 1973 jich bylo 63,795, a v r. 1984 pak 80,302, což je skoro o 17 tisíc více. Ve Spojených státech a v Kanadě však dosud je tento trend opačný; v údobí 1973-84 tam počet seminaristů klesl dohromady o 5 tisíc, zatímco v

Polsku zájem o kněžství stoupá i u vystudovaných vysokoškoláků a Polsko dnes posílá do zemí Třetího světa mladé schopné misionáře.

Tokyo. — Japonský ministerský předseda Yasuhiro Nakasone řekl, že v jeho činnosti jej inspirovali nejvíce japonský císař Hirohito, který stále věrně slouží své zemi, ačkoliv už mu je 85 let, a papež Jan Pavel II. ve svém úsilí o světový mír. Ministerským předsedou se stal v r. 1982. Papeže Jana Pavla II. navštívil 17. července 1985; tehdy mu dal knihu svých básní, které napsal v japonštině a ve francouzštině. Tehdy také navštívil ve Vatikáně Sixtinskou kapli, kde byly právě restaurovány Michelangelovy fresky z peněz, poskytnutých japonskou televizní společností „Nippon“, která si zajistila výlučné právo na filmování této historické opravy Michelangelových fresek. - Matka premiéra Nakasone byla křesťankou. Liberální demokratická strana, ke které Nakasone náleží, zvítězila letos při volbách 6. července. Aby však Nakasone mohl být znovu zvolen ministerským předsedou, až jeho mandát skončí letos v říjnu, k tomu by potřeboval tři čtvrtiny hlasů své strany.

Moskva. — Podle zprávy sovětské tiskové služby TASS, 34letý Edward Lee Howard, Američan, bývalý zaměstnanec CIA, požádal v Moskvě o politický asyl. Howard byl hledán policií FBI, protože je narkoman, údajný homosexuál a za \$6,000 vyrazil Sovětům US výzvědnou činnost v Moskvě. Je to první známý zaměstnanec CIA, který přeběhl k Sovětům. Jeho informace předané Sovětům, byly těžkou ranou pro USA, protože Sověti pak snadno vyhledali všechnu americkou výzvědnou činnost v Moskvě. Sovětské občany, kteří v této věci sloužili za spojky, náhle zmizeli, a inženýr A.G. Tolkačev, hlavní spojka ve stycích s CIA, byl popraven. - Sovětské cirkusové umělci Bertalina Kozakova a její manžel

Nikolaj při zájezdu do Buenos Aires naproti tomu uprchli na US velvyslanectví a požádali o politický asyl ve Spojených státech.

Káhira. — Jordánský král Hussein a egyptský president Mubarak dne 7. srpna 1986 ve společném komuniké učinili výzvu na svolání mezinárodní konference, která by jednala o míru na Blízkém východě, a které by se kromě sporných stran také zúčastnilo pět trvalých členů Bezpečnostní rady OSN. Tím, jak se zdá, oba státníci projeví svůj nesouhlas s US místopresidentem George Bushem, právě na návštěvě Blízkého východu, který jménem vlády Spojených států hájí pozici Izraele, který chce jednat o míru se zúčastněnými arabskými zeměmi, a to přímo, bez prostřednictví velmocí, a nepřeje si, aby o osudu Blízkého východu i Izraele rozhodovala mezinárodní konference. Izrael by si přál jednat o míru přímo s jordánsko-palestinskou delegací a se Sýrií; Spojené státy sdílejí toto jeho přání.

Washington. — Americký finanční svět upoutal v těchto dnech svou pozornost na novou smlouvu, kterou mexická vláda 22. července podepsala s Mezinárodním měnovým fondem ohledně splácení obrovského mexického zahraničního dluhu, který dosáhl výše 98 bilionů dolarů. Napříště při splácení tohoto dluhu bude brán ohled na klesání a stoupání cen zemního oleje, jehož vývoz poskytuje Mexiku 60 % jeho příjmů ze zahraničního obchodu, jakož i na to, aby Mexiku byl zajištěn ekonomický vzrůst. Mexiko se však musilo zavázat, že znatelně zmenší rozsah svého veřejného sektoru, že zruší protekcionální zábrany proti

zahraničnímu obchodu, a že provede i jiné ekonomické reformy: odnárodní své zestátněné průmyslové obory a sníží veřejné subvence. Tato smlouva dodala Mexiku v očích mezinárodních finančních ústavů známku spolehlivosti a soukromé banky budou opět ochotny poskytovat Mexiku další půjčky. Čeká se, že v důsledku této smlouvy Mexiko obdrží v příštích 18 měsících od mezinárodního měnového fondu - (jehož úkolem je pomáhat zemím, zatíženým zahraničním dluhem) - půjčku ve výši 1,5 bilionu dolarů, od Světové banky půjčku několika set milionů dolarů, a od soukromých obchodních bank 6 až 7 bilionů dolarů. Odborníci v národohospodářství říkají, že tímto by mohlo být Mexiku pomoci dostat se z nynější hrozné hospodářské krize, avšak pouze pod podmínkou, že skutečně provede požadované ekonomické reformy a jeho vládnoucí kruhy se vzdají své pověsné korupce. Vyslovují se však pochybnosti o tom, že se tak stane, dokud v Mexiku bude trvat diktatura politikářů jediné „Institucionální revoluční strany“, která si osobuje monopol na vládu země, stále falšuje volební výsledky a neslyší hlasu skutečných a počestných ekonomických odborníků. - Mexiko se silně zadlužilo za presidentů Echeverría a Lopez Portillo, když byla přehnaně rozvinuta těžba mexického zemního oleje. Ceny oleje však potom klesly a tím také silně klesly příjmy mexické vlády z prodeje oleje. Dnes Mexiko není schopno dostát svým mezinárodním závazkům, plynoucím ze zahraničního dluhu, a zároveň si zajistit ekonomický rozvoj. - Čeká se, že Mezinárodní měnový fond nyní bude ochoten poskytnout podobné výhody i jiným zadluženým zemím Třetího světa.

LÉKÁRENSKÝ TELEFON: DOMÁCÍ TELEFON:
☎ 484-0106 / 749-0281

Poslání léků vašim příbuzným či kamkoliv
rychle a bezpečně vyřídí

HOLEČEK PHARMACY

PH. MR. VLADIMÍR HOLEČEK, R.PH.

NAPROTI BERWYNSKÉ RADNICI

6705 West 26th STREET, BERWYN, Illinois 60402

NOVÁ KRAJANSKÁ AUTODÍLNA
V BERWYNU, ILL.

**K·H
Auto
Repair**

6619 - 21 W. Čermáková tř.
(hned vedle berwynské pošty)
její majitelé

STEVE KUBOVIČ

a

JANO HULÍN

vám nabízejí své odborné služby:

- * pravidelnou údržbu motorů
- * veškeré opravy aut všech značek
- * odvoz nepojízdných aut
- * důchodcům je po správce na přání doručíme osobně

VOLEJTE: 749 - 7449

SPORT

BÍLÝ SPORT

Volvo International finále:

Lendl - Becker 6:4, 7:6 (7:0)

Československý reprezentant Ivan Lendl se stal vítězem mezinárodního tenisového turnaje mužů ve Vermontu, když ve finále porazil Borise Beckera ze Západního Německa 6:4, 7:6. Becker se ve Vermontu zúčastnil svého prvního turnaje od mistrovství ve Wimbledonu, v němž se mu podařilo Lendlu porazit, a zatím se vrací ke své dřívější formě. Lendl naopak podal ve Vermontu vynikající výkon a po zápase dokonce vyjádřil obavy, zda nedosáhl vrcholné formy příliš brzo. Turnaj sloužil jako příprava na Otevřené tenisové mistrovství Spojených států, které se bude pořádat koncem tohoto měsíce.

Již v polo-finále byly svedeny tuhé boje, ve kterých Lendl nejdříve vyřadil Connorse 6:4, 3:6, 6:2 a pak Becker porazil McEnroe 2:6, 7:5, 7:6 (10:8).

V neděli odpoledne se hrálo finále: Becker - wimbledonský champion roku 1985 a 1986 proti světovému hráči číslo 1 - Ivanu Lendlu. Lendl si byl toho dobře vědom, že v případě prohry jeho posice ve světovém žebříčku bude velmi otřesená a právě proto musí Beckera porazit za každou cenu. To se mu také podařilo.

První set Lendl vyhrál 6:4. Ve druhém setu prohrával 0:2, vyrovnal na 2:2, a pak každý vyhrával svůj servis až to bylo 6:6, takzvaný „tie-braker“. Zde pak Lendl ukázal co umí a získal všech prvních sedm míčků a rozhodl toto finále ve svůj prospěch - 7:6. Lendl letos zvítězil již v sedmi turnajích.

Jeho vítězství mu vyneslo odměnu ve výši 40,000 dolarů a k tomu moderní automobil značky Volvo. Beckerova odměna byla 20,000 dolarů.

Výdělky nejlepších tenistů světa během roku 1986:

Muži:

1. Lendl 712,675.-

2. Becker 43,952.-
3. Nyström 430,371.-
4. Willander 375,755.-
5. Jarryd 345,651.-

Ženy:

1. Navrátilová 995,512.-
2. Evert-Lloydová 742,305.-
3. Suková 313,085.-
4. Shriverová 311,070.-
5. Mandlíková 304,664.-

Další československý reprezentant Miloslav Mečíř si vybíjoval své první turnajové vítězství letošního roku, když ve finále rakouské tenisové Velké ceny v Kitzbuehelu porazil Andrese Gomeze z Ecuadoru 6:4, 4:6, 6:1, 2:6, 6:3. Pětisetový tenisový maraton trval téměř tři hodiny. Mečíř obdržel za vítězství šek v hodnotě 24,000 dolarů.

Československá reprezentantka Helena Suková mezitím zvítězila v mezinárodním turnaji žen v Montreale, kde ve finále překvapivě snadno porazila Američanku Pam Shriverovou 6:2, 7:5. Zatímco Shriverová často chybovala, Suková předvedla solidní tenis, vyznačující se tvrdým podáním. Pro československou reprezentantku to bylo první turnajové vítězství za poslední dva roky. Jako vítězka si odvezla šek na 63,000 dolarů.

Automobilové závody

Vítězem prvního závodu automobilů Formula 1, pořádaného ve východoevropské zemi - Velké ceny Maďarska, se stal Brazilec Nelson Piquet za volantem vozu Williams. Závod byl ukončen po vypršení dvouhodinového časového limitu po projetí 75 a půl z plánovaných 77 kol. Jako druhý projel cílem Brazilec Ayrton Senna ze stáje Lotus-Renault a třetí byl Piquetův týmový kolega Nigel Mansell z Velké Británie, který si s celkovými 55 body posílil své vedení v žebříčku řidičů. Velkou cenu Maďarska na nové dráze v Mogyorodu sledovalo 200 tisíc diváků.

Z mistrovství světa košíkové žen

Americké reprezentantky na MS v košíkové žen v Moskvě

zvítězily nad dosud neporaženým družstvem Maďarska 78:63 a prakticky si tak zajistily postup ze skupiny B do semifinále. Před sebou již mají ve skupině pouze utkání s reprezentantkami Austrálie a Číny, které nejsou považovány za vážnou hrozbu.

Ze světového mistrovství šachistů v Londýně

Kasparov 3

Karpov 3

Třetí fáze šachového MS byla zahájena 1. srpna 1986 v Londýně a po šesti hrách je výsledek na body 3:3.

Dle nařízení světové šachové federace bude sehráno prvních 12 partií v Londýně a dalších 12 partií v Leningradu.

Mistrem světa se stane ten šachový velmistr, který první dosáhne počtu 12 a půl bodů.

Doposud první, druhá, čtvrtá a šestá partie skončily remisí; třetí partii vyhrál Kasparov a pátou vyhrál Karpov.

Jelikož se hrají pouze 3 partie týdně, o novém mistru světa bude rozhodnuto pravděpodobně až začátkem října.

★

M.I.S.L.

Profesionální fotbalová liga vydala v úterý program zápasů pro nastávající sezonu, která bude zahájena 11. listopadu. 12 klubů bylo rozděleno do dvou skupin po šesti klubech. Mužstvo Pittsburgu se rozpadlo a jeho místo převezme nové mužstvo New-York Express.

Ve východní skupině budou hrát:

1. Baltimore Blast
2. Chicago Sting
3. Cleveland Force
4. Dallas Tornado
5. Minnesota Strikers
6. New-York Express

Západní skupina:

1. Kansas City Comets
2. Los Angeles Lazers
3. San Diego Sockers
4. St. Louis Steamers
5. Tocomo Stars
6. Wichita Wings

Každé mužstvo sehraje 52

mistorvských zápasů, z nichž 26 bude hrát doma a 26 venku.

Dle programu veškeré mistrovské zápasy musejí být odehrány do 3. května.

ZPRÁVY ZE SPARTY A.B.A. CHICAGO

METRO - LIGA

Slovak A.A. Chicago

Minulý týden jsme Vám přinesli zprávu o mužstvu chicagské Sparty a dnes Vám přinášíme zprávu ze Slovak A.A.

Manažer „Slovaks“ má až příliš mnoho starostí s vedením fotbalového odboru a dělá vše co je v jeho silách, aby i nadále své mužstvo udržel. Pro další činnost však potřebuje pomoc jak výboru „Slovaks“ tak i všech členů. Jsou zde velké obavy, že po ukončení podzimní sezony „Slovak A.A.“ zanechá sportovní činnosti, což by bylo velkou chybou, neboť tento klub po více než 60leté činnosti dosáhl velkých úspěchů na sportovních bojištích.

Mužstvo „Slovaks“ hraje nyní v První divizi „Metropolitan Soccer League“ a po jarní sezoně je uprostřed tabulky s jedenácti body.

Tabulka

SKORE: BODY:

1. LITHS	29:9	16
2. FORTUNA	30:10	16
3. TREVIANIS	26:10	8:6
4. FALCONS	26:18	15
5. REAL F.C.	33:17	11
6. SLOVAKS	20:14	11
7. AURORA	34:21	10
8. BULLETS	26:32	8
9. LIONS	17:36	5
10. HAKOAH	8:46	2
11. RAMS	8:44	0

Podzimní sezona Metro - lify bude zahájena 7. září. Rozvrh zápasů mužstva „Slovaks“ vyhlíží následovně: (prvně jmenované mužstvo hraje doma)

- 7. září: Slovaks - Liths
- 14. září: Hakoah - Slovaks
- 21. září: Slovaks - Bullets
- 28. září: Slovaks - Lions
- 12. říjen: Falcons - Slovaks
- 26. říjen: Aurora - Slovaks
- 2. listopad: Slovaks - Rams
- 9. listopad: Trevians - Slovaks
- 16. listopad: Slovaks - Real F.C.
- 23. listopad: Fortuna - Slovaks

Jarda Fajkus

Všichni na Sokolský piknik

Chicagoland Sokol Building Ass. utvořená ze Sokolských jednot Havlíček-Tyrš, Chicago, Slávský a West Suburban si vzala za úkol výstavbu nové, moderní sokolské budovy v západních předměstích. Již několik let buduje stavební fond, aby mohlo být přistoupeno k realizaci výstavby. Proto během roku pořádá několik podniků k získání dalších finančních prostředků.

Jedním z nich je výroční SOKOLSKÝ PIKNIK v neděli 24. srpna t.r.

v National Grove č.2, na 29. ulici a Desplaines Ave., v North Riverside, IL.

Začátek je již v 10 hod. dopoledne. K tanci a k poslechu bude vyhrávat populární „Bohemian Concertina Club“, která uspokojí všechny návštěvníky. O pohoštění a občerstvení bude dobře postaráno. Budou výborné bramboráky, klobásy, párky a hojnost domácího pečiva ke kávě, jakož i pivo na čepu a dostatek sody.

Jako každým rokem bude i letos velká tombola s množstvím hodnotných peněžitých cen. Lístky si můžete zakoupit u členů Sokola, anebo až v neděli na pikniku. Obracíme se s prosbou na členy a přátele Sokola o darování pečiva.

V lesních rezervacích je dnes málo stolů, a proto nezapomeňte si přinést svoje židle a stolký.

Přijďte užít příjemné nedělní odpoledne a podpořit tím úspěšné sokolské úsilí. V neděli všichni na Sokolský piknik.

PIKNIK SPARTY

Již tuto neděli dne 17. srpna se koná Spartánský piknik, který se stává dostaveníčkem nejenom sportovců, nýbrž i celé naší krajské veřejnosti.

Výborné bramboráky, klobásy, jakož i cukrářské lahůdky jsou vždy k dostání. K tomu ještě importované pivo musí přivést každého návštěvníka do dobré nálady.

I o milovníky hudby se Spartánské vždy postarají a každý bude mít možnost si pěkně zazpívat s Lád'ou Vondrou a jeho muzikanty.

Proto neotálejte a přijďte podpořit náš sportovní klub, aby i nadále mohl existovat a propagovat českou kopanou v Americe.

Na shledanou na pikniku se těší

Výbor Sparty

SPARTA A. B. A. pořádá v neděli 17. srpna 1986

V National Grove,
Des Plaines Ave.,

PIKNIK

Sparta A. B. A. srdečně všechny přátele a známé,
Začátek v 11 hodin.

29. ulice North Riverside

zahrada č. 2

Občerstvení

Výborné bramborové placky!

Pomozte nám
rozšířit
Klub jeho čtenářů!

ČS SOKOLSTVO V ZAHRANIČÍ
VI. SLET • ZÜRICH 1986

PROHLÁŠENÍ V. VALNÉHO SJEZDU ČESKOSLOVENSKÉHO SOKOLSTVA V ZAHRANIČÍ

Československé sokolstvo v zahraničí, které je dočasným nástupcem a zástupcem ve vlastní násilně umlčeného sokolstva, ukončilo VI. slet v Curychu ve Švýcarsku V. valným sjezdem, který se usnesl na tomto prohlášení:

Z Curychu ve Švýcarsku, kde byla napsána nejedna kapitola našich dějin a kde zakladatel Sokola dr. Miroslav Tyrš napsal svou významnou uvalu „Náš úkol, směr a cíl“, která i nadále zůstává našim programem, pozdravujeme svoji rodnou zemi, zemi krásnou, zemi milovanou, jež tak slavně mluvila ústy Masarykovými, zemi, jež byla mezi nejpřednějšími nositelkami všelidských ideálů svobody a spravedlnosti.

Pozdravujeme svoji rodnou zemi tím vroucněji, čím trpčí je její ponížení. Ta země dnes nemluví hlasem svatováclavské a husitské tradice, národního osvobození a 28. října. Jejím jménem dnes mluví národem opovrhovaní předáci komunistické strany, té strany, která v únoru 1948 a znovu v srpnu 1968 pomáhala Sovětům znásilnit vlastní národ, té strany, která den za dnem a rok za rokem naplňuje Orwellovo proroctví oblidné, zkorumpované a groteskně znelidštěné společnosti. Jaký to hrůzný pád: po Masarykovi a Benešovi, zrádcovská jména Gottwald, Zápotocký, Novotný, Svoboda, Husák.

Nepřekvapuje, že komunisté, jako nacisté před nimi, viděli v sokolstvu nesmířitelného odpůrce. Jejich ideologie, byť maskovaná nejrafinovanějšími frázemi, nemůže zakrýt skutečnost komunistické nenávisti, barbarského pronásledování odpůrců a porušování lidských práv, pálení knih a ničení duchovních hodnot vytvořených staletími.

Sokolská myšlenka vyrostla z ideálů bratrství a sesterství, z ideálů souladného vývoje zdravého těla a čestného ušlechtilého charakteru, z ideálů nešovinistického vlastenectví a věrnosti národním tradicím, z všelidských ideálů volnosti, rovnosti a demokracie.

Sokolstvo zůstalo věrno

ideálům, ze kterých vzniklo. A pro svoji věrnost národu a demokracii bylo za války pronásledováno nacisty a po únorovém puči v roce 1948 komunisty.

Zůstane navždy znamením hanby na historii komunistické strany, která si říká československá, že zničila sokolskou organizaci. Ale sokolstvo žije - v tvrdých podmínkách exilu pokračuje ve své práci: ve výchově svého členstva k demokracii, dobrovolné disciplíně, k lásce k rodné zemi, k politické a náboženské snášenlivosti, k úctě k jedinečnosti každé lidské bytosti.

Rozhození po všech světadílech, vystavení nesčetným politickým a kulturním vlivům, mnohdy tápající, vždycky znovu nacházíme naději ve velké a krásné duchovní historii svého národa, v onom usilovném hledání pravdy, spravedlnosti a krásna, jimž jsou naše dějiny poznamenány a jehož je sokolstvo jedním z nejvznešenějších plodů.

Ve jménu této naděje nabízíme spolupráci všem doma i v zahraničí, kdož usilují o obnovu československé samostatnosti a demokracie. Pamětlivi ideálů pravdy, lásky a mravnosti, neustále posilování filosofickými ideály Tyršovými a demokratismem Fügnerovým, budeme i nadále soustavně všemi prostředky podporovati úsilí všech demokratických Čechů, Slováků a Podkarpatských Rusínů o nové osvobození naší rodné země. V tomto zápase nemůže být kompromisu s režimem násilí a lži ve vlasti, a proto zásadně odmítáme jakoukoliv spolupráci s komunisty všech ražení a tváří, včetně tak zvaných reformních, kteří ještě dnes doma i v zahraničí hlásají ideologii marx-leninismu, jež způsobila nezměrnou kulturní, duchovní a mravní bídu v naší vlasti.

Shromáždění v zemi, jež nese stopy po Husovi, Tyršovi a Masarykovi, prostí vši nenávisti a spojení upřímnou láskou k národu, k jehož zdaru a rozkvětu směřuje všechna naše

snaha, zavazujeme se pokračovat ve své činnosti, dokud Československo znovu nevstoupí do řad svobodných států.

Na zdar!

★

Jan Waldauf - při zahájení sletu v neděli 6. července 1986

Vážení hosté, přátelé, sestry a bratři:

Před 116 lety zakladatel Sokola dr. Miroslav Tyrš napsal zde ve Švýcarsku svou stat' „Náš úkol, směr a cíl“, která svými myšlenkami dalece předstihla svou dobu a dosud nás bezpečně vede. Jistě při tom netušil, že nastane doba, v níž Sokolu bude možná činnost jen mimo jeho vlast, kterou ovládne režim, jehož představitelé, byť česky a slovensky mluvící, se vynasnaží vyhladit všechny kladné hodnoty našich národů.

Sokol se významně podílel na národním osvobození a na budování svobodného československého státu, jemuž svou věrnost platil těžkou krvavou daní za nacistické okupace. Za svou neochvějnou oddanost národu, svobodě a demokracii si vysloužil nenávisť všech totalitních režimů a byl proto rozpuštěn a pronásledován za Rakousko - Uherska, pak nacisty a komunisty.

Jestliže se komunistům podařilo v Československu zničit sokolskou organizaci, nepodařilo a také se jim nikdy nepodaří zničit sokolskou myšlenku, jejíž pevný ideový základ byl Tyršem položen právě zde ve Švýcarsku. Důkazem toho je neustálá sokolská činnost ve 12 zemích svobodného světa a také tento náš slet. - A Sokol bude ve své činnosti pokračovat ještě dávno poté, kdy komunisté budou smeteni do propadlišť dějin k svým ideovým druhům, nacistům, kteří je tam přešli v roce 1945.

Náš slet vrcholí v den 71. výročí projevu Tomáše Masaryka, 6. července 1915 v Zenevě, jímž zahájil zápas, jehož výsledkem byla samostatná, svobodná a demokratická Československá re-

publika. Masaryk zdůrazňoval, že rozhodnutí pro odboj nebylo pouze záležitostí politickou, ale hlavně také mravní, že svobodu a samostatnost nelze získat spoléháním na jiné, že k tomu musí být vynaložena vlastní síla, vlastní úsilí a přineseny vlastní oběti. A že malý národ nemůže očekávat, že by mohl zvítězit jen silou vojenskou, rozhodující je především převaha ducha, obhajoba pravdy a práva a síla mravní.

Tyto zásady platí v míře ještě větší dnes, kdy v naší vlasti vládne režim opřený o mocný policejní aparát a podepřený okupačními vojsky Sovětského svazu. Nové svobody a samostatnosti bude možno dosáhnout především zbraněmi, jimiž naše národy v daných okolnostech mohou jediné zvítězit - převahou ducha, silou mravní a zachováním věrnosti zásadám a ideálům vyplývajícím z bohaté a slavné tradice našich dějin, z nichž svobodné Československo vzniklo.

Z dnešního temna komunistického režimu, který je nezvratně odsouzen k zániku, který jako příslib budoucnosti již zcela ztroskotál a je nyní jen baštou zpátečnictví, ale i z výstředních úkazů spotřebitelské společnosti v níž žijeme v zahraničí a jejíž svobody je mnohdy až zločinně zneužíváno, musíme bez újmy zachovat svou vlastní duši, svůj osobitý vztah k světu i okupované vlasti, svou věrnost k hodnotám, stvořeným nejlepšími syny a dcerami našich národů; neopustit a nenarušovat je ani v dnešních

změněných poměrech.

Je to plně v našich možnostech - ve vlastní a za jejími hranicemi, neboť každý z nás se může ujmout sebedrobnější činnosti ve prospěch uvědomění a povznesení našeho národního ducha - u sebe samého, ve své rodině, ve svém okolí, v spolcích a organizacích, do nichž náleží. Není k tomu zapotřebí hlučných, okázalých projevů, nebo „hrdinských gest“, oslav nebo manifestací, jejichž účinek bývá většinou jen chvilkový. Mnohem více a s trpělivějšími výsledky se vykoná tiše a soustavně prováděným soustředěním a upevněním národních sil. Ne na slovech, na činech záleží. - To je náš dnešní úkol a směr.

Odložme proto vše co nás rozděluje a tak jako to před 71 lety učinil Masaryk, všichni, sokolové, nesokolové, Češi, Slováci, Podkarpatský Rusíni - všichni, jimž osud našich národů není lhostejný, zahajme naší vlastní mravní obrodou nový boj za osvobození naší vlasti, vedení slovy Jana Nerudy: „Sláb jenom ten, kdo ztratil v sebe víru, malý jen ten, kdo zná malý cíl!“

Prodchnuti tímto duchem nového odhodlání se nejen znovu sejdem na příštím VII. sletu Československého sokolstva v zahraničí, za čtyři roky ve Washingtonu, ale také bezpečně dosáhneme našeho cíle - osvobození naší vlasti, jež oslavíme novým všesokolským sletem svobodného sokolstva v znovu svobodném Československu.

Na zdar!

Ondrus & Son

Zhotovujeme příkrývky (deky) i polštáře z přineseného peří;

hotové povlaky na deky ve všech velikostech. Máme největší výběr záclon (draperií) do kuchyně, pokojů a ložnic;

soubory do kuchyně, pokojů, ložnic a koupelen; sklad hotových prošivaných dek a polštářů z husího prachového peří a dacronu.

Velký výběr bed-spreads a draperií téže barvy.

Navštivte nás!

Rádi poradíme a odborně obsloužíme česky či anglicky.

Máme 52-letou zkušenost a stejně dlouhou dobu sloužíme svým krajanům jen kvalitním zbožím.

Těšíme se na vás!

Ondrus & Son

6533 WEST CERMAK RD., BERWYN ILL. 60402
GU 4-1700

Hned naproti obchodu p. F. Pancnera

Do New Yorku a okolí

S & M PORK STORE

Evropské a zvláště československé
uzenářské speciality
Prvotřídní maso všech druhů
masné výrobky -
i dle Vašeho přání

Josef Skrkon
(718) 278-8468

35-10 Ditmars Blvd.
Astoria, L.I. City, N.Y. 11105

PROCES SE ŠESTI KATOLÍKY

(Pokračování ze str. 5)

dovolil obžalovanému, aby vypovídal vsedě ze zdravotních důvodů.

Výslech ing. Dvořáka: – Mé počínání v životě nebylo nikdy v rozporu se zákonem a ústavou. Ústavou je zaručena náboženská svoboda, ale v čl. 20 je též zaručena rovnost lidí. Všichni lidé mají rovná práva a rovné povinnosti, stejné možnosti a stejné příležitosti. Pak je tu Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, který byl ratifikován Federálním shromážděním a prezidentem republiky, kde je zaručena náboženská svoboda i její projevy, soukromě či s jinými. To všechno by u nás mělo fungovat. Obžaloba se opírá o tvrzení, že se jedná o literaturu závadnou, protispolečenskou či protistátní. Prohlašuji, že literatura, která byla u mě při domovní prohlídce zabavena, je ryze náboženská a nikoli protispolečenská, protistátní a závadná. Charakteristika obžaloby, že se jedná o literaturu závadnou, je pouze všeobecná a nedokázaná. Jestli mohu požádat soud, pak ať paní prokurátorka přečte jakoukoli „závadnou“ pasáž z Teologií, o které v mém případě jde.

Na doplňující otázku JUDr. Chudoby (obhájce Kuželové), zda je k dostání náboženská literatura, Dvořák odpověděl, že není k dostání ani bible, natož jiná hodnotná náboženská literatura.

Při závěrečných doplňujících otázkách předsedy senátu ing. Dvořák sdělil, že při domovní prohlídce v bydlíšti jeho rodičů byly zajištěny též jejich věci, také několik knih z Říma, které sem šly zcela legální cestou, poštou a ne tajně. Soudce se vyjádřil, že řízení o věcech bude zvlášť.

Výslech Michala Holečka: – Nejdříve bych se vyjádřil k tomu, co tvrdí obžaloba. Nesouhlasím s tvrzením o spojení s nepřátelskými silami v republice - věřící občané jsou pokládáni za nepřátele? Tvrzení o Chartě 77 je nesprávné. Souhlas s Chartou 77 je něco jiného než spojení s Chartou a na osobní názor se mě nikdo neptal. Dále nesouhlasím s označením nalezené náboženské literatury jako „převažující rozumovou potřebu“. Zde bych chtěl poukázat na celkový nedostatek náboženské literatury. Před soudním jednáním jsem šel do katolického knihkupectví s úmyslem nakoupit všechnu náboženskou literaturu, která je k dostání. Nekoupil jsem ani jediný titul. Měli pouze Duchovního pastýře a Katolické noviny. Duchovní pastýř je stejně tak nekvalitní literatura po stránce teologické jako Katolické noviny po stránce katolické. Veškerou literaturu jsem měl pro svoji osobní potřebu a to v jednom exempláři. Vícekrát jsem měl pouze Kompletář (modlitby), který jsem si na stroji napsal sám, a to pro svou vícečlennou rodinu. 110 výtisků Informací o církvi jsem dostal do úschovy ode mě neznámého muže Pavla, stejně jako ostatní rozmnožovací techniku, a to na základě jeho prosby. Nespecifikoval na jak dlouho, pouze že chce uschovat. Nenapadlo mě, že by se Pavel mohl dopouštět trestné činnosti, neboť rozmnožování náboženské literatury není činností nedovolenou. Já jsem nic nerozšiřoval ani v jednom případě. Podle Helsinkých dohod, publikovaných u nás vyhláškou 190/76, ani nesoudím, že by to bylo nedovolené.

Nikdo z obžalovaných neměl k výpovědím žádné připomínky.

Po přestávce následovalo čtení spisového materiálu:

Posudky od zaměstnavatelů byly vesměs výborné. Odborné vyjádření K. Knoblocha, bývalého vedoucího Státního církevního nakladatelství: rozlišuje se tisk legální - podle všech předpisů zákona a směrnic min. kultury - ostatní je nelegální. Odborné posudky z oboru chemie, mikroskopie, mechanoskopie, daktyloskopie, písmonolectví k zajištěným strojům a materiálu. Písemné svědecké výpovědi více než 40 svědků - seznámení s obsahem. Dr. Zvěřina v rámci výpovědi odmítl vůbec mluvit o osobách, aby jim nezpůsobil škodu. - K tomu máme možnost doplnit, co řekl svědek dr. Mádr při výslechu na Bezpečnosti, kde to bylo zaprotokolováno, ale zde netlumočeno: Prohlašuji, že vypovídat nebudu, protože: 1) Nemohu připustit, aby bylo mé případné výpovědi využito proti mým přátelům, 2) činnost, za kterou jsou stíháni, byla jen nouzovým opatřením v situaci, kdy veřejně nemohou vycházet věci potřebné pro katolické věřící, 3) jsem přesvědčen, že záležitost náboženského tisku nelze řešit cestou trestně právní, nýbrž jen otevřeným jednáním na vyšší rovině s ohledem na občanská a lidská práva formálně zajištěná ústavou a mezinárodními dohodami.

Po polední přestávce jednání pokračovalo výslechem svědků: Svědek Jindřich Macnar: Dr. Fučík je můj spolužák. Neměl jsem vědomost, co je v balících, které si u mne uschoval. Nevím odkud měl literaturu. Nevím, zdali rozmnožoval.

Jarmila Strejcová: Při návštěvě StB u mne v bytě jsem byla právě po noční službě. Domovní prohlídka trvala asi 5 hodin, a to bez udání důvodu. Více to nechci rozvádět. Následovala prohlídka mého pracoviště a pak výslech. Nevěděla jsem v jaké roli vystupuji. Výslech trval až do 4.30 ráno. Pak od 10 hodin další výslech, který trval do 16.00. Byla jsem naprosto fyzicky vyčerpána a co jsem vypovídala, na to se vůbec nepamatuji, neboť

jsem více jak 48 hodin nespala. Tento stav samozřejmě velmi ovlivnil moji výpověď. Po odpočinku, tedy až třetí den, jsem teprve měla možnost promyslet, co se stalo. Nebyla jsem si vědoma žádného provinění, ani když se našla literatura. Nevím, že by bylo trestné vlastnit jeden exemplář. Po měsíci jsem byla znovu předvolána jako svědkyně. Byla už jsem klidnější a chtěla jsem výpověď opravit, ale řekli mi jen, že mi budou vráceny nějaké věci, prý už jsem jako svědek vypovídala. Nalezena byla u mě literatura s náboženským obsahem, nemožu říci, kde, kdy a od koho jsem ji obdržela. Zda jsem dostala nějaké knihy od dr. Fučíka? Dr. Fučík je můj přítelem, půjčovala jsem si od něho cokoli, knihy, ale třeba i startér na Škodovku s tím, že trval na tom, aby vše bylo zase vráceno. Přesně nemohu říci, která kniha byla od něho, neboť bych mu nerada nějak ublížila. Z tohoto hlediska je tedy nepřesná moje předchozí výpověď, že některé knihy jsem dostala od Fučíka. Přesnější je to, že nevím.

Vladimír Valenta (farář v Praze 4 Modřanech): Pan Rázek mi 3-4krát dal Informace o církvi, jiné materiály ne. Nevím, zda to bylo tištěno či cyklostylované, v tom se nevyznám. Určitě to nebylo psáno na stroji. Styky s panem Rázkem znám se s ním, jsem tam deset let farářem.

Svědka Jiří Valenta se nedostavil i přes řádně doručené předvolání. Svědku byla uložena pořádková pokuta 300 Kčs. Bylo soudem navrženo přečtení protokolu z přípravného řízení. Obžalovaný Hložánka, kterého se toto svědectví jediné týká, trvá na osobní přítomnosti svědka. - Po poradě senátu se jednání proti p. Hložánkovi odkládá k samostatnému projednání podle § 23, odst. 1 tr.ř.

Závěrečná řeč obžaloby

Je toho názoru, že řízením se na věci nic nezměnilo. Trvá na obvinění: příprava maření dozoru nad církvemi § 218 tr.z. u všech. u Rázka navíc devizový §

146. Kromě Fučíka obžalovaní doznávají, že měli, opisovali, rozmnožovali, rozšiřovali. Rozchází se pouze v subjektivním hodnocení trestného jednání, že nejednali v rozporu s našimi zákony. Znají ústavní práva, musejí znát i zákonné předpisy o vydávání a publikování: se souhlasem státu, ne jednotlivci! Pro církev platí specifické normy: zákon č. 218/49 a směrnice Ministerstva školství a Sekretariátu pro věci církevní. Nedostatek literatury nelze nahradit tím, že si každý věřící začne tisknout co chce. Nejde o 1 exemplář. Větší množství, 150-190 výtisků, není úměrné pro domácí potřebu. Přístup obžalovaných dokresluje to, že věci byly schovávány, předávány neznámými osobami, veškerá činnost měla konspirativní charakter, nádech čehosi nedovoleného, co není zcela v souladu s našimi zákony. Výslech možná objasnil motivaci činnosti, ale ta nemůže mít vliv na posouzení trestnosti. Pokud jde o porušení hospodaření s devizami, nesplnil obžalovaný Rázek nabídkovou povinnost, která je termínována. - Jsem přesvědčena, že činnost byla prokázána. Vzhledem na opravdu dobré hodnocení z národních výborů a od zaměstnavatelů a na čistý trestní rejstřík navrhuji tresty v dolní polovině s podmíněným odložením na delší zkušební lhůtu. Zajištěné věci obžalovaných jednoznačně propadají, o ostatních věcech by mělo rozhodnout zvláštní zasedání.

Závěrečné řeči obhájce
Dr. Choděra, obhájce dr. Fučíka: Marně jsem hledal ustanovení, proti kterému by se mohl můj mandant provinít. § 178 o hospodaření v rámci církvi a náboženských společností, zákon 218/49 též o majetku církve. Snad by bylo dobře blíže specifikovat, co myslí zákon v § 7 pod pojmem: „...jiná činnost“. Jedná se o duchovenskou činnost? Pod tím si přeci představujeme nějaké náboženské úkony, jako je křest, bířmování, atd. Hromadění náboženské literatury a její šíření nemůže být srovnatelné s duchovenskou činností. Můj mandant ani neměl vědomost, aby mohl zákon vědomě porušit. Podle tiskového zákona 94/49 sb. o šíření literatury jen se souhlasem státu nelze soudit, porušení je pouze správní přestupek. Ten je však po době 1 roku promlčen. Směrnice Sekretariátu pro věci církevní z let 1970, 1972 dosud nebyly úředně uveřejněny. Nejsou tedy obecně platným normativním právním aktem a mohou tedy platit pouze pro zaměstnance daného resortu.

*Serving your
family's financial needs
for over 60 years*

**MID AMERICA
FEDERAL SAVINGS**

CICERO: 5900 W. Cermak Road, Phone 863-6700
4800 W. Cermak Road, Phone 656-1770
RIVERSIDE: 40 E. Burlington St., Phone 442-9700
LA GRANGE PARK: 1921 E. 31st St., Phone 579-1400
WESTERN SPRINGS: 40 W. 47th St., Phone 246-8990
CLARENDON HILLS: 55th & Holmes, Phone 325-7300
NAPERVILLE: 1001 S. Washington St., Phone 420-1001
9 E. Ogden Ave., Phone 420-8000
WHEATON: 250 E. Roosevelt Road, Phone 653-4800
ST. CHARLES: 2600 E. Main St., Phone 377-2100

Assets over
\$650,000,000

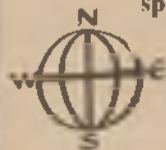
"You're never more than 5 miles from a
Mid America Federal Savings office in the Western Suburbs."

DISCOVERY TRAVEL, INC.
641 S. La Grange Rd.
LA GRANGE, IL 60525

Pozvání příbuzných z Československa rychle-
spolehlivě-bez poplatku, letenky za nejnižší ceny.

Všechny doklady vystavené naší kanceláří
jsou notářsky ověřené.

Zarídíme pasy, víza, rezervace
hotelů, aut, pojištění, překlady

Pro bližší informace a tiskoviny volejte:
LIBBY BUCEK ☎ (312) 482-8515 kancelář
☎ (312) 354-7707 večer domů

což je v tomto případě ministerstvo kultury. Mohly by se snad týkat duchovního v činné službě, pokud byl s nimi obeznán. Můj mandant je však laik, a ne církevní činitel.

(Dále odkazy na 94/49 o šíření publikací čs. původu, § 5 150/69 o zahraniční literatuře). Vzhledem k tomu, že podle obžaloby činnost mého mandanta měla ustrnout ve stadiu příprav, je jednání beztretné. K šíření nedošlo a tím tedy nedošlo ani k naplnění § 178. Proto žádám naprosté zproštění. Podle našeho práva, že jestliže něco není výslovně zakázáno, není to trestné, zatímco ředitel Sekretariátu pro věci církevní tvrdí, že je-li něco zakázáno organizací, je to tím spíše zakázáno jednotlivci.

JUDr. Pavlíková - obhájkyne A. Rázka: Nemusím opakovat, co obšírně uvedl kolega. Připomenu další okolnost: šlo o „protispolečenské zaměření“? Ze seznamu zabavených věcí vyplývá, že se jedná o literaturu vyhradně náboženského zaměření a nikoliv se zaměřením protispolečenským.

Znovu poukazuji na kladné hodnocení mého mandanta, charakteristiku pracovní i čl. strany lidové, uličního výboru KSČ a NV. Předkládám potvrzení o opětovném zvolení p. Rázka za poslance ONV Praha 4. Podle těchto hodnocení celým přístupem v zaměstnání i v osobním životě dosvědčuje postoj ke společnosti, organizuje brigády v rámci akce Z, pečuje o životní prostředí. Nelze tedy u mého mandanta hovořit o protispolečenském zaměření. Se svou rodinou pocíťoval tak velice nedostatek náboženské literatury, že si pro potřeby rodiny opsal nějaké materiály (jedná se o šestičlennou rodinu). S ohledem na závěry prvního obhájce žádám i já zproštění. Pokud se týká deviz, částku obdržela celá rodina, což vyplývá i z výpovědi v přípravném řízení. Těžko postihnout jednoho člena, když se dohodli na tomto postupu všichni. Podle předchozí špatné zkušenosti s propadnutím TK poukázek a v souhlase s posudky svědčících o hospodárnosti mandanta je pochopitelné, že nechtěl prošlé poukázky utratit za alkohol a kávu. Státu vznikla hospodářská škoda 6,549 Kčs, což činí asi 1,100 Kčs na každého člena. K přečinu vyžaduje zákon „prospěch nikoli nepatrný“. Tuto částku lze považovat za škodu menší než nepatrnou. Jedná se proto pouze o přešůpek. Je tedy nutné čin překvalifikovat - nebo stíhat celou Rázkovu rodinu.

JUDr. Chudoba - obhájce K.

Kuželové: Souhlasím s vývodem dr. Choděry. Domnívám se, že skutečně nedošlo k naplnění skutkové podstaty § 178 „se záměrem mařit dozor“. Obžalovaná však činnost prováděla z jiných důvodů, aby působila výchovně na spoluobčany při současném růstu trestné činnosti. Měla tedy v úmyslu ozdravit ovzduší a ne mařit dozor. Obžaloba neuvádí, které ustanovení zákona 94/49 bylo porušeno. Podle mého názoru není takové ustanovení. Nemohla porušit ustanovení zákona 218/49, z komentáře z r. 1980 k nařízením 219-223/49 a 36/71 nemá k tomu nic. Rozhodně ne o přípravě rozšiřování. Je pravda, že asi existují směrnice Sekretariátu pro věci církevní, ale ty nejsou součástí trestního řádu, proto neposkytují podklad pro trestní stíhání. Zákony z roku 1949 pouze tenkrát regulovaly činnost církví vůči státu, z toho důvodu nemohou ani po formální stránce postihnout činnost obžalované. K otázce „společenské nebezpečnosti“; vše bylo pouze ve stadiu příprav, kdy podle komentáře trestnost je jen výjimečná (tak to je např. i v sovětském právu). I kdyby ji soud vzal v úvahu, zde je stupeň nebezpečnosti menší než nepatrný. Ústava garantuje svobodu provádět náboženské úkony, nejen svobodu pasivní, ale i aktivní. Termín „náboženská literatura“ v trestním právu prostě neexistuje. Kdyby si někdo ocyklostyloval publikaci o zahrádkářství taky by nebyl trestně stíhán. Když někdo bez jinotajů, bez protispolečenského výkladu namnoží a nerozšíří cokoliv, jedná se o menší nebezpečnost než nepatrnou. Navíc nelze aplikovat žádnou trestní normu. Nenavrhuji kompromis, ale jediné zproštění viny.

JUDr. Hulík - obhájce M. Holečka: Připojuji se k tomu, co řekli kolegové. V činnosti M. Holečka nelze spatřovat žádné jednání ve smyslu zákona. Množství náboženské literatury je spíše otázkou společenské ekonomické výhodnosti. Toto posuzovat nepřísluší soudu. Důvodem rozmnožování bylo nedostatečně malé množství této literatury. Může být soukromá duplicita náboženské literatury trestným činem? Takové jednání nemůže vést k naplnění skutkové podstaty § 178. Obžaloba mluví o „zvýšené aktivitě katolické církve“, ale za zvýšenou aktivitu nenesou odpovědnost obžalovaní, nejsou duchovní. Nalezená literatura neopravňuje ani to, že „množstvím převyšuje rozumnou potřebu“ a že její „obsah je

zaměřen proti .....státnímu zaměření ČSSR“. Mohli snad obžalovaní narušit nějak zákon 218/49? Tento zákon je zaměřen čistě hospodářsky a je řešením problému odluky církve od státu. Materiál, který byl zajištěn u mého klienta, není v množství převyšujícím soukromou potřebu, ani tiskoviny proti socialistickému zřízení. Těžko mohou tyto materiály svědčit o úmyslu porušit § 178 ani zákon 218/49. Pouze přechovávat určité množství, které však nesvědčí ani bezpečně, ani vůbec o rozšiřování. Množství literatury odpovídá početnosti rodiny. Nebylo prokázáno, že by rozmnožoval nebo i distribuoval, vlastní přechovávat prostředků není trestné. I při eventuálním rozmnožování by však neporušil zákon 120/76. Ani právník nemůže dnes běžně znát normy z roku 1949, a tak i kdyby byla naplněna formálně podstata těchto zákonů, chybí subjektivní stránka a tím tedy není naplněna ani právní stránka. Pokud se týká společenské nebezpečnosti - i kdyby byla naplněna formální stránka - ta není ani nepatrná. Jedná se pouze o stadium přípravy. Porušení zákona 218/49 je trestné jen při zájmu porušit, když tento zájem chybí, nezakládá se trestní čin. Navíc po formální stránce nemůže se jednat o útok na 218/49, který se zabývá pouze duchovenskou činností církve a jejím majetkem. Nejedná se tedy o naplnění skutkové podstaty, navrhuji tedy zproštění obžaloby.

Ing. V. Dvořák neměl obhájce, a proto se hájil sám až v závěrečném slovu.

Závěrečná slova obžalovaných Dr. Vladimír Fučík:

Vzhledem k tomu, že z právnícké stránky zde obhájci celou záležitost podrobně rozebrali, nepovažuji za nutné dále se z tohoto hlediska vyjadřovat. Obžaloba však obsahuje i výroky, které s právními aspekty nesouvisí. Na str. 5 obžaloby se říká, že u knih zabavených při domovní prohlídce v mém bytě nejde o materiály sloužící k uspokojení potřeb prostých věřících. Jinými slovy, obžaloba hodnotí zabavenou náboženskou literaturu natolik vysoko, že přesahovala moji prostou úroveň. Mezi jinými mi byla zabavena i bible. I ta je hodnocena tímto výrokem tak, že neodpovídá potřebě prostého věřícího. Tím se tedy vracíme na úroveň argumentace zhruba o 300 let zpět, kdy rovněž se dovozovalo, že prostí věřící raději bible mít nemají, a byly jim odnímány a páleny.

Jiný výrok obžaloby zdůrazňuje protispolečenský charakter zabavené literatury a společenskou nebezpečnost mého jednání. Za několik málo týdnů tomu bude 26 let, co pracuji v Československé akademii věd - stále na stejném pracovišti. Trávím tam i mnoho volného času a pracovní posudky tu byly čteny. Za takových okolností bych rád věděl, kdo se konkrétně cítil mým jednáním ohrožen a komu mé knihy byly nebezpečné.

Dále obžaloba cituje jakousi vyhlášku ministerstva kultury, která říká, že náboženskou literaturu smějí dovážet pouze církevní instituce. Že toto neodpovídá skutečnosti se může přesvědčit každý ze zde přítomných, když třeba ještě dnes si zajde do kterékoliv prodejny zahraniční literatury. Tam si může objednat i náboženskou literaturu, vydávanou v socialistických státech. I tato literatura mi byla odňata, nicméně prohlašuji, že si ji i nadále touto cestou budu opatřovat.

Adolf Rázek:

Úvodem žádám soud, aby má slova nebyla vykládána jinak, než je říkám, ani aby jim nebyl dáván jiný smysl, protože naše řeč buď ano, ano - ne, ne.

Obhajobu uvedu citací dvou pramenů, které osvětlí, proč zde stojím, i moje stanovisko. Prvním z nich je příloha stranického vzdělávání Tvorby č.12 z roku 1986, kde se uvádí - cituji: „Marxismus je materialismus. Jako takový je právě tak nelitostně nepřátelský vůči náboženství, jako materialismus ancyklopedistů 18. století.“ Druhý je z knihy odňaté mně při domovní prohlídce, uvedené v soupisu pod pol. 13 - Bible. Tam na jedné z předních stran můžeme číst v Matoušově evangeliu slova: „Mějte se na pozoru před lidmi, protože vás budou vydávat soudům“ a kousek dále pak „budou vás nenávidět pro mé jméno“. My všichni zde jsme svědky pravdivosti těchto slov v celé dvoutisícileté zkušenosti křesťanství. Z pohledu evangelia je tedy samozřejmé, že právě tady stojím.

Jako doklad mého tvrzení mi dovolte malou exkurzi do dějin. V prvních stoletích, když křesťané nechtěli obětovat

modlám, byl jejich další osud určen výrokem: „Christianos ad leones!“ Později se středověk již humanizoval a kupříkladu naši čeští Janové, kteří poznali neměnnou pravdu a chtěli jí sloužit, skončili jeden na hranici, druhý ve Vltavě.

V současnosti mám vlastní zkušenost. Sám jsem byl před 30 lety již jednou souzen a odsouzen. Později byl rozsudek odvolán, protože, jak se časem zjistilo, šlo o jakési právní deformace.

Sleduji-li dění kolem sebe, zdá se mi, že žijeme v nějakém zvláštním prostředí, ve kterém se šíří jakoby nějaká zvláštní neviditelná zhoubná nemoc nitra člověka. Proti jejím vnějším projevům - násilnostem, kriminalitě, rozvodovosti - v Praze kupř. bylo více než 55 % rozvodů - korupci, konzumnímu způsobu života a dalším, směřují mnohá usnesení různých stranických a státních orgánů.

Dovolím si zde tvrdit, že právě v té literatuře, která mi byla při domovní prohlídce odňata, a to jak samizdatová, tak i vydaná tiskem, je už 2 tisíciletí starý návod, jak zmíněné negativní jevy odsranit z celé společnosti.

Odborný posudek předložený soudu hodnotí literaturu podle toho, jestli má či nemá tiráž. Osobně jsem přesvědčen, že uvedené měřítko nevystihuje skutečnost a že absence tiráže z knihy neudělá nepřítel.

Mnohdy se mi zdá, že žijeme v jakémsi divném klimatu. Jako příklad bych uvedl událost před několika lety. Vzpomínám na ni proto, že starší dcera měla právě tehdy nový občanský průkaz. Jeli jsme na pout' na Budeč. S manželkou a dvěma dcerami jsme tenkrát byli na třech kilometrech třikrát legitimování, dvakrát fotografování a jednou filmování příslušníky Bezpečnosti. Na pouti tenkrát bylo asi 20 babiček ze Zákolan a asi 20 jiných poutníků. Nešlo tedy o nějaké tisícové shromáždění. Jako by zde působil strach státní moci z některých křesťanů. Na druhé straně při studiu svědeckých výpovědí jsem viděl, jak někteří měli strach ze státní moci. A tady jsem si plně uvědomil ono čap-křesťané nechtěli obětovat

(Dokončení na str. 14)

599-4372

ROZPOČTY ZDARMA

Independent Glass Service
VEŠKERÉ SKLENÁŘSKÉ PRÁCE
KOVOVÁ DVOJITÁ OKNA (STORM WINDOWS)
PLEXIGLASS — ZRCADLA
8014 SOUTH NATCHEZ AVENUE
BURBANK, ILLINOIS 60459

WILLIAM KRÁTKÝ
evropský vyučený sklenář u dědy a otce v Československu

PROCES

SE ŠESTI KATOLÍKY

(Pokračování ze str. 13)

kovské: Půl pravdy je celá lež. A ovzduší strachu jistě není tvůrčí, aspoň ne v pozitivním smyslu.

Jestli tedy dojde k postihu za vlastnictví a používání odňaté literatury, bylo by to jen opakování chyb minulosti, důsledek neporozumění, přestože vy i já mluvíme stejným jazykem. A nepochybují o tom, že máme i stejný zájem na zlepšení morálního stavu národa.

Již na začátku dnešního jednání jsem řekl, že se necítím vinen z přestoupení žádného trestního zákona republiky a tento pocit ve mně utvrzuje právní předpis novější než § 178, a to Mezinárodní pakt o občanských a liských právech, v Československu platný od 23. března 1976. Podle jeho znění mají být vykládány i ostatní zákony - v jeho duchu - pokud s ním nejsou v úplném souladu.

Ing. Václav Dvořák:

Ve své závěrečné řeči bych se nechtěl dlouze zmiňovat o tom, co už tady daleko lépe řekli obhájci a obžalovaní přede mnou.

Jsem obviněn z přípravy porušení § 178 o maření státního dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi, který se odvolává na zákon 218 a navazující nařízení 219-223/49 Sb. Po té loňské nepřijemnosti jsem si tyto zákony vyhledal, ale v žádném odstavci, ani v jediné větě jsem se prostě nenašel.

Bylo zde již řečeno, že porušení zákona 94/49 Sb. by mohlo být maximálně přestupkem. A směrnice ministerstva kultury z r. 1970 a 1972 jsou tajné, resp. pro vnitřní potřebu, a jejich porušení nemůže být trestné. Je tady však daleko důležitější dokument, a to vyhláška 120/1976 Sb. kde je v čl. 18 zaručena náboženská svoboda a v čl. 19 se praví: odst. 1: Každý má právo zastávat svůj názor bez překážky. Odst. 2: Každý má právo na svobodu projevu, toto právo zahrnuje svobodu vyhledávat, přijímat, rozšiřovat informace a

myšlenky všeho druhu, bez ohledu na hranice, ať ústně, písemně nebo tiskem, prostřednictvím umění nebo jakýmikoli jinými prostředky podle vlastní volby.

My máme výborné zákony a ústavu. Je v nich zaručena náboženská svoboda a její omezování je trestné. Je v ní ale také zaručena rovnost lidí. V čl. 20 odst. 1 ústavy se praví:

„Všichni občané mají rovná práva a rovné povinnosti.“

A v odst. 4: „Společnost pracujících zajišťuje rovnoprávnost občanů vytvářením stejných možností a stejných příležitostí ve všech oborech života společnosti.“

Mám toto právo nebo nemám?

Jestliže ho mám, pak nemám co dělat na lavici obžalovaných.

Jestliže ho nemám, pak tu také nemám co dělat, protože nejdříve by museli nově zvolení poslanci požádat Federální shromáždění a prezidenta republiky o změnu ústavy, o vypuštění, zrušení či změnu článku 20.

Při domovní prohlídce byla u mě zajištěna ryze náboženská literatura. Za celý měsíc loňského vyšetřování, ani v obžalobě, ani při závěrečné řeči paní prokurátorky nebylo ani jedinou větou, ani jediným slovem dokázáno, že se jedná o závadnou literaturu. Je-li něco závadné, musí to někomu škodit. Jestli náboženské knihy někomu vadí, ať je nečte. Nikdo je nikomu nevnucoval.

Tvrzení obžaloby o závadnosti této literatury je pouze všeobecné, povrchní a ničím nedoložené. Podívejme se proto stručně, už to udělali někteří přede mnou, o čem náboženská literatura píše:

- především o Bohu a o víře
- o smyslu života, který jen v opravdové lásce s druhými může být šťastný a radostný
- o poctivosti života
- o úctě k životu od početí až do smrti
- o tom, že křesťané mají být těmi nejdůležitějšími tvůrci míru - a snad jimi také jsou - poněvadž

1. vědí, že konflikty mezi národy nebo skupinami lidí vznikají už tam, kde se dva lidé nepohodnou a nedokážou si odpuštět. 2. Jsou proti zabíjení dětí ještě před narozením. A těchto okolností je mnohem víc než obětí válek. To je opravdu hrozné. Všem známá Matka Tereza kdysi, vlastně mnohokrát řekla: Člověk, který je schopný zabít nenarozené děti, je schopný i násilí ve válkách. To spolu těsně souvisí. Mně o této ženě byla zajištěna publikace, místo abychom se

před ní sklonili. Taková kniha by se měla dát zdravotním sestřím, studentům sociálně právních škol. Nemusela by to být povinná četba a všichni by jí se zájmem přečetli.

U nás vycházejí ročně v desetitisícových nákladech stovky titulů a promítají se stovky filmů v kinech a televizi, které popisují a představují rozvrat rodiny, opuštěné děti, neštěstí člověka, násilí, a to převážně bez jakýchkoli nosných východisek z těchto těžkých a krizových situací života.

V porovnání s tím nejenže náboženská literatura není závadná, ale je prospěšná, potřebná a nutná. Bez ní je tu jakási díra, vakuum, něco ve společnosti chybí.

V § 3 odst. 2 tr.z. stojí: „Čin, jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost je nepatrný, není trestným činem, i když jinak vykazuje znaky trestného činu.“ Protože nebezpečnost mého počínání není ani nepatrná, žádám o zrušení obžaloby a vrácení všech věcí.

Michal Holeček:

Mám částečnou nevýhodu, že hovořím jako poslední a mnoho z toho, co jsem chtěl soudu říci, bylo již řečeno. Nebudu se zabývat právním rozbohem, všichni obhájci i můj vlastní obhájce, už prokázali netrestnost rozmnožování či rozšiřování literatury; chtěl bych se zde teď zabývat věcmi obecnými ohledně celé této záležitosti i těmi aspekty, jež se mne osobně dotkly, neboť jsem zde jako obžalovaný.

Na mém pracovišti se setkávám ve valné většině s lidmi nábožensky indiferentními, ani ne ateisty - ateismus, ten předpokládá určitý aktivní přístup proti náboženství - setkávám se s prostým nezajmem o náboženství. Když mě loni v dubnu zadržela Státní bezpečnost a odvezla takovou rychlostí, že jsem si ani nestačil dopít kávu, a po čtyřech dnech jsem byl propuštěn jako obviněný, domnívali se všichni tito lidé, a i se mne v tom směru dotazovali, že jsem byl „zavřen“ za rozkrádání (opravuješ dům a tedy jsi něco ukradl apod.) - nebo nějakou obdobnou kriminalitu. Když jsem jim však vysvětlil, že jsem stíhán za to, že ve své knihovně mám větší množství strojopisné či cyklostylované literatury, a že jsem k tomu ještě vzal do úschovy rozmnožovací stroje, psací stroj a další věci, jak jsou uvedeny v protokolu, u všech těchto lidí - a jsou mezi nimi i komunisté - byl reakcí ÚDIV nad tím, že se podobné věci mohou vůbec trestně stíhat. „Ve své knihovně přece můžeš mít jakoukoli literaturu, do toho nikomu nic není;“ to byly

formulace reakcí na to, když jsem těm, kteří se tázali, vysvětlil, oč v mém případě jde.

A zde bych se chtěl zastavit a rozvést poznatek, který z toho vyplynul. Většina lidí podobný rozhovor nakonec ukončila slovy typu „máte to vy katolíci dneska špatné“ a to jen proto, že jste katolíci. Je vidět, že v široké veřejnosti je povědomí, že věřící (katolíci), nepožívají plná práva. Říkají-li to katolíci, je možno to označit za jakési „bolestivost“, ale toto jsou názory lidí do náboženského života nezapojených a tedy nepostrádajících určité objektivitu.

Já se skutečně domnívám, že ve své knihovně mohu mít jakoukoli literaturu, i vyložené protistátně zaměřenou - a tu jsem ve své knihovně NEMĚL - bez toho, aby to bylo možno trestně stíhat. Hovoří-li tedy paní prokurátorka o „církevně - politickém charakteru zadržené literatury“ a u Informací o církvi dokonce o „vyhraněném zaměření proti socialistickému zřízení“, je nutno takovéto vážné nařčení dokázat nejen pouhým tvrzením, ale důkazem. V případě Informací o církvi necht' si paní prokurátorka vezme jedno číslo a rozbohem článku po článku necht' ukáže, v čem spočívá „protisocialistické zaměření“ této literatury. Takovouto literaturou není ani stat' Václava Havla „Moc bezmocných“, neboť tato stat' si neklade za cíl změnu politického uspořádání naší společnosti, ale ozdravení poměru v naší společnosti (tato práce byla zabavena u jiného z obžalovaných), není jí ani Prohlášení Charty 77, jež u mne bylo zajištěno, neboť tato občanská iniciativa skupiny lidí by si spíše zasloužila diskusi než zabavování jejich dokumentů a likvidaci ve stoupě. A tituly jako Biotika. Malé církevní dějiny a další, jež byly zajišťovány, zajímají už jen věřící, či spíše určitou část, která má zájem o hlubší prohlubování svých náboženských znalostí. Určitě ani nezajímají svým obsahem příslušníky StB - jak mi i sám řekl mj. Ackermann - neboť takovíto lidé mají k náboženství spíše záporný vztah a tyto a podobné tituly už rozhodně nejsou politicky zaměřené. A je-li ve výčtu církevně - politické literatury uvedena i práce mezinárodně uznávaného spisovatele Karla Čapka, navíc asi 60 let stará, snad z r. 1924, stat' „Proč nejsem komunistou“, co k tomu dodat více?

Je škoda, že orgány Státní bezpečnosti a prokuratury stíhají věřící za to, že si sami vydávají literaturu, když ji nemohou vydat v Ústředním cír-

kevním nakladatelství. Tato literatura by určitě společnosti neškodila. Příklad? Jedním titulem, který jsem převzal do úschovy, bylo i několik stránek z rozpracovaného díla o životě a smrti německého katolického kněze P. Delpa, jež byl za účast v odboji popraven nacisty v r. 1945. Takovouto literaturu hodnotí prokuratura jako společensky nebezpečnou? Pamatuji se, jak se mi velice líbilo v 16 letech, když jsem četl dílo a vzpomínky na komunistického spisovatele Vančuru, jež byl též za odboj popraven. Oba tito mají jedno společné, ve svém přesvědčení a jednání šli do krajnosti tak, aby zůstali věrni svému svědomí a přesvědčení. Je škoda, že kniha o katolickém knězi P. Delpovi nemohla vyjít; mohla by svým mravním imperativem inspirovat lidi k poctivému jednání, tak jako jiného inspiruje poctivé jednání Vančurovo či jiných komunistů, kteří za své přesvědčení šli až do krajnosti.

V obžalobě mě rovněž zaujala formulace paní prokurátorky o „scestném výkladu náboženské svobody“. Tato formulace by si spíše zasloužovala teoretický rozbor než trestní stíhání lidí, kteří se v žití své víry řídili svým svědomím - podobně jako se v žití svého přesvědčení svým svědomím řídili P. Delp a V. Vančura - a sám za sebe mohu s čistým svědomím říci, že svoji víru praktikuji způsobem, který vůbec není v rozporu se zákonem, naopak má právní ochranu, kterou mu dávají jak Ústava, tak i vyhláška 120/76 Sb. A přijde i velmi podivné, má-li o šíři mé svobody vyznání rozhodovat Státní bezpečnost nebo prokuratura.

Paní prokurátorka, když hovořila o tzv. „konspirativním charakteru činnosti obžalovaných“ použila formulace že obžalovaní věděli, že „je zde něco nedovoleného, co není v souladu se zákony“. Já bych těchto slov použil, i když je budu nucen trochu poopravit. Je zde skutečně něco nedovoleného, ale nezdravého ve vztahu mezi církví a státem, co není v souladu se zákony. Pro mne osobně se vztah státu a církve odrazil v akci StB proti mně s následným stíháním. Určitým odrazem je i tento proces, kde jsou za náboženskou aktivitu stíháni věřící lidé. A je jen ke škodě společnosti, že se o špatném vztahu mezi církví a státem u nás velmi hovoří i v zahraničí. Podotýkám, není to naší vinou, věřící chtějí žít v klidu svou vírou, zdokonalovat se v jejím poznávání, vyučovat ve své víře své děti - a toto právo mi snad nikdo nechce upírat.

I
M
P
O
R
T
E
R

VALAŠSKÉ
PAPUČE

2 delikátní zásoba
postací

2 Velikosti 6—12

Nízké ceny!

MACH

3720 W. 26TH STREET
CHICAGO, ILL. 60623

Tento senát má teď šanci přetnout bludný kruh stíhání věřících a jejich souzení, takovýto soud s věřícími není žel první, a započít tak dobu dobrého vztahu mezi církví a státem tím, že zbaví obžaloby mne i všechny ostatní a vrátí knihy, jež byly zajištěny, do knihoven a ne do stoupy. Věřím, že senát odpovědně zváží všechny aspekty, které se k tomuto procesu vážou, ať se jedná o aspekty morální, osobní nebo i politické.

To je vše, co jsem Vám chtěl říci.

Po poradě senátu vyhlásil předseda rozsudek:

Dr. Fučík a K. Kuželová byli uznáni vinnými porušením § 178 tr.z. a byl jim vyměřen podmíněný trest odnětí svobody na 8 měsíců se zkušební obdobím 2 let. A. Rázek se provinil proti devizovému hospodářství a přípravou maření dozoru. Byl mu vyměřen podmíněný trest odnětí svobody na 6 měsíců s lhůtou na 1 rok. Ing. Dvořák a M. Holeček byli v plném rozsahu zproštěni obžaloby. Ve věci zajištěné literatury a dalších položek se bude konat zvláštní zasedání. - Předběžné odůvodnění rozsudku: Jednáním soudu byla žaloba skutkově potvrzena. Otázka je pouze v různé interpretaci „duchovenské činnosti“. Soud dospěl k tomu, že činnost, kterou prováděli obžalovaní, je duchovenská, obžalovaní k ní nebyli pověřeni, jde o činnost nelegální ve smyslu 218/49. Ing. V. Dvořák byl zproštěn viny pro malé množství rozmnožované a rozšiřované literatury podle § 226 tr.z., písm. b); M. Holeček je zproštěn viny, neboť nebylo dokázáno ani množení ani rozšiřování. Jen některé věci přechovával, což není trestné.

Proti rozsudku se hned odvolala prokurátorka ohledně zproštěných a K. Kuželová a A. Rázek. Jednání skončilo v 16.30 hod.

Celkový dojem účastníků byl nečekaně kladný. Když se odhlédne od věcné absurdity obžaloby, řízení probíhalo korektně. Obvinění i obhájci mohli uvádět i skutečnosti, které ukazovaly slabiny právního řádu a nepřímo odhalovaly mimoprávní momenty stíhání věřících za náboženskou aktivitu. Je to příznak nového postoje státu k náboženskému životu u nás? To ukáže očekávané řízení a policejní a administrativní praxe. V každém případě bylo povzbuzující, že obžalovaní hájili v první řadě práva Božího lidu více než sebe. Stále více bylo znát, že před soudem nestojí zločinci, ale lidé, jakých by si měla každá společnost vážit.

ŠTĚPÁN KARDINÁL TROCHTA

ŽIVOTOPISNÁ ČRTA A VÝBĚR
Z PROSLOVŮ A PASTÝŘSKÝCH LISTŮ

(K 10. výročí smrti vydali čeští salesiáni)

(Pokračování z min. čísla)

Kněžská povolání - vaše odpovědnost.

Nejpřednější starostí litoměřického biskupa zůstávala vždy kněžská povolání. V dubnu 1970 vydal k světovému dni modliteb za kněžská a řeholní povolání pastýřský list, který zasluhuje naši pozornost (viz Přílohy č. 15, str. 361).

Msgre Trochta se v něm obrací přímo na katolické laiky, zvláště na rodiče. Vybranými slovy se snaží přesvědčit své věřící o vážnosti a naléhavosti tohoto problému.

»Nepodaří-li se nám včas omladit a posílit v naší diecézi kněžské řady, hrozí vážné nebezpečí, že mnoho lidí při odchodu z tohoto světa naleznou bránu nebeskou zavřenu. Tím spíše, že těch, kteří usilují se k ní dostat, stále ubývá. Musí tedy být prvořadou snahou a vážnou starostí každého poctivého křesťana, aby se opravdově modlil, neumdlával a nepřestával naléhat na Pána Boha, aby poslal dostatečný počet dělníků na svou vinici (Mt 9,38; Lk 20,1). To nejsou slova, řečená jen tak do větru, to jsou slova vašeho biskupa, zavazující vaše svědomí.«

Katoličtí rodiče se musí v těchto dnech vážně zamyslet nad svým svědomím a vyslechnout tuto naléhavou otázku svého biskupa: »Co jste učinili, abyste zajistili diecézi potřebné kněze? Diecéze nedostává již více než půl století dostatek kněžských povolání pro svou potřebu. Máme být stále závislí jen na povoláních, které nám dodají jiné kraje naší vlasti? ... Nebraňte těm, které si sám Bůh vyvolil! Především vy máte být spolupracovníky na Božím díle! Mnoho katolických rodičů si vůbec nepřipouští myšlenku, že by jejich syn či dcera mohli být povoláni k dokonalejšímu životu. To proto, že nejsme již schopni poznat Boží vůli a podílet se činně na jejím uskutečňování ... Hlavní příčina všeho je: útek od oběti a zodpovědnosti - a touha po dobrém bydle a požitku!«

Všichni věřící si musí dále uvědomit, že je jejich svatou povinností být spojeni se svými pastýři a svým kněžím pomáhat ve všem, co nevyžaduje kněžského svěcení. »Nedopusťte, aby se vaši kněží cítili zcela osamoceni a opuštěni. To sráží křídla jejich nadšení a uhyjí jejich odvahu. Když soudíte své kněze, sudte především i sami sebe.«

Nebudou-li se věřící za kněze modlit a o nová kněžská povolání upřímně a činně zajímat, ohrožují tím vlastní spásu a spásu svých dětí.

»Věkový průměr našich kněží je kolem 50 let, takže se během 10 let jejich počet zcela přirozeně sníží asi na pouhých 100 kněží. Nedojde-li včas k příznivému obratu, připadne možná na konci století sotva jeden až dva staří kněží na jeden vikariát. Nezakrývám si, že se dívám na tento stav s tísnivou bolestí v duši. Při pohledu do budoucnosti mám nejvážnější obavy o osud diecéze a věčný život vašich duší i duší vašich dětí a vnuků. Dojímá mne, když vidím, s jakou péčí se staráte o jejich časný život. Je mně vás líto, když tuším, že si nejste vůbec jisti, zda se s nimi shledáte ve věčné blaženosti.«

Msgre Trochta neopomíjí ovšem obrátit se také na kněze, aby častěji promlouvali o významu a poslání katolického kněžství a »životem kněžské opravdovosti dávali příklad svého nadpřirozeného zaměření.«

Uzavírá svůj list výzvou k mládeži: »A ty, mládeži, projev svůj hrdinský postoj a zájem o vznešené nejvyšší ideály skutkem! Vždyť jejich krása nikdy nevybledne a jejich cena je věčná.«

V květnu 1970 odjel Msgre Trochta do Říma, aby se zúčastnil prvního zasedání sekretariátu biskupského synodu, které se konalo za předsednictví Pavla VI. ve dnech 12.-15. května. Hned nato vidíme litoměřického biskupa na pamětním setkání kněží-věznů bývalého nacistického tábora Dachau. Ve dnech 19.-20. května pod záštitou mnichovského arcibiskupa kardinála J. Döpfnera byla ve smírné kapli tábora společná koncelebrace bývalých vězňů.

Slavení různých jubilejí, vztahujících se na památné události náboženských dějin Čech a Moravy, bylo v oněch letech cennou součástí pastorační metody našeho episko-

pátu. Papež Pavel VI. to vytyčil českému a slovenskému národu při oslavách tisícileté smrti sv. Cyrila jako jeho aktuální povinnost. Připomínat si slavné skutky našeho národa a vyvozovat z nich správné závěry pro současnou dobu.

A tak 5. července 1970 byl čten v diecézi litoměřické pastýřský list biskupa Trochty k jubilejnímu roku 1100. výročí jmenování sv. Metoděje prvním slovanským arcibiskupem (viz Přílohy č. 16, str. 364). Msgre Trochta vyzvedá jako dnes aktuální odkaz Metodějův: touhu po náboženském vzdělání, ctnost pokory, důvěry v Boží Prozřetelnost, upevnění křesťanské rodiny, lásku a oddanost k papeži. Upozorňuje také věřící, že sobota 15. srpna byla vyhrazena na Velehradě pro litoměřické poutníky a vybízí je, aby opět využili ve velkém počtu této vzácné příležitosti projevit svou víru, jako tomu bylo v předešlém roce 1969 při oslavách sv. Cyrila.

V červenci 1970 slavilo se též tisícileté jubileum narození sv. Prokopa, opata na Sázavě. 5. července přijelo na pouť do sázavských lesů asi 10.000 poutníků pražské diecéze a v sobotu 11. července uvítala Sázava litoměřického biskupa se svými věřícími. Ze Sázavy pokračovali severočeští poutníci na Pražský hrad prohlédnout si kostel Všem svatých, kde v těsném sousedství Vladislavského sálu sv. Prokop ze svého hrobu bdí nad osudy české země.

Nejdůležitější jubileum bylo pro litoměřickou diecézi jubileum bl. Zdislavy. Dne 28. srpna 1970 vydává Msgre Trochta nový pastýřský list, v němž prohlašuje za otevřený další jubilejní rok. 750 let od narození bl. Zdislavy dalo litoměřickému biskupovi příležitost, aby znovu upoutal pozornost Božího lidu na to, co je nejdůležitější: na spásu člověka (viz Přílohy č. 17, str. 370).

Msgre Trochta představuje bl. Zdislavu jako Patronku a Ochránkyni severních Čech. Její hrob v Jablonném v Podještědí je stále víc navštěvován, a to nejen staršími ženami, ale i mládeží. Pastýřský list podává krátký život svěťice, a vyzvedá ji především jako vzornou manželku a vychovatelku svých čtyř dětí. Dále jako laickou apoštolku, která se ujímá chudých a nemocných, staví pro ně nemocnici a dle vzoru bl. Anežky české sama jim i posluhuje a je léčič.

Zaslouží zvláštní pozornosti, jak Msgre Trochta vybízí křesťanské ženy, aby nejen žily svůj křest a byly stále spojeny s Bohem v modlitbě, ale aby se nezříkaly tak snadno své účasti na úkolech společenského života ve svém prostředí, měly o něj zájem a do něj činně zasahovaly.

»O zrovnoprávnění žen se sice hodně mluví, ale od jeho uskutečnění zůstáváme ještě daleko. Zamysleme se na prahu Zdislavina jubilejního roku nad tím, není-li ustavičné vyhrocování světových situací také nezdravým důsledkem nepřirozeně malého zájmu a podílu žen na veřejném dění světa. A ženy by z toho měly vyvodit praktické důsledky.«

Zdislava sice nevyjžděla do boje jako její rytířský manžel, ale dovedla správně odhadnout, kdy už ta mužská záliba v ustavičném zápolení překračuje meze zdravého rozumu. Její ženská diplomacie, řízená duchem Kristovým, dovedla v pravý čas zušlechtit drsné způsoby manžela, vracejícího se z válečného pole, a duchovně jej povznést. Zdislavo, nauč manželky zapomenutému umění svatých žen: aby přiměly své muže k zachování zdravé míry v záležitostech domácích i veřejných, aby posvěcovaly své rodiny!«

Otec biskup vyzývá bl. Zdislavu především jako ochránkyni rodin, rodinného štěstí vzájemné manželské lásky, která se posiluje, roste, nebo vrací ve svátostech.

»Velikou bolestí rodin je odcizování manželů. Nechť Zdislavský jubilejní rok přivábí mnohé ke hrobu Blahoslavené a ke zpovědnici! Přijetí svátosti pokání a Eucharistického Krista činí divy a mimořádné obraty v rodinných poměrech: vrací mír, jednotu, porozumění a lásku. Proto doporučuji modlitbu a návštěvy hrobu bl. Zdislavy. Nemusí být hlučné, ale zato duchovně hluboké. Doporučuji je zvláště těm manželům, kteří pozorují, že se kolem jejich společného stolu plíží had nedorozumění, nedůvěry a rozbroje. Stejně i těm, kdo chtějí novou zdravou rodinu teprve založit.«

Zdislavskému jubileu přikládal litoměřický biskup velký význam. Upevnit nadpřirozené svazky křesťanských rodin v diecézi a v celém národě bylo jednou z jeho hlavních starostí. V květnu 1971 uveřejňuje v Katolických novinách sérii článků, v nichž rozvíjí základní myšlenky svého pastýřského listu a seznamuje širší katolickou veřejnost s jubilejním Zdislavským rokem, který bude ukončen 28. srpna 1971 (Pokračování přístě)

VOICE OF THE NATION

„REQUIEM” HIGHLIGHTS GRANT PARK CONCERTS AUGUST 16-17

Internationally renowned conductor Robert Shaw will join with guest tenor soloist David Gordon and the Grant Park Symphony Chorus at 8 p.m. Saturday and 7 p.m. Sunday, August 16 and 17 at the Petrillo Music Shell in Grant Park.

The chorus, which is celebrating its 25th Anniversary this year, will perform the complete Berlioz Requiem with the assistance of Shaw and the Grant Park Symphony Orchestra.

Shaw, Music Director and Conductor of the Atlanta Symphony Orchestra, is indisputably a pioneer in music. His most recent guest conducting appearances was a triumphant Brahms German Requiem with the New York Philharmonic.

He is the founder and conductor of the famed Robert Shaw Chorale, commissioner of Hindemith's powerful *When Lilacs Last in The Dooryard Bloom'd*, builder of the Atlanta Symphony, protege of Arturo Toscanini and George Szell, and was appointed in 1979 by President Carter to serve a six-year term on the National Council on the Arts.

Shaw was previously engaged as the Music Director of the San Diego Symphony and the Cleveland Orchestra. In 1966 he became Music Director of the Atlanta Symphony and within a few years built it into the outstanding ensemble that it is today.

His honors include four Grammy awards, three ASCAP awards for service to contemporary music, and over 30 honorary degrees and awards from colleges, universities, and foundations, including the first Guggenheim Fellowship awarded to a conductor.

Thomas Peck is the founder and director of the Grant Park Symphony Chorus as well as the founder and director of the St. Louis Symphony Chorus. He was also choral director for the Cincinnati May Festival from 1975 to 1978.

Tenor Gordon has established an enviable career in every field of traditional and contemporary operatic, concert and chamber music. Widely acclaimed for his singing of the lyrical bel canto repertoire, he has performed 54 principal operatic roles with the Chicago

Looking Ahead
by
Robert H. Rowland
Executive Director
NATIONAL EDUCATION PROGRAM
Oklahoma City, Oklahoma

THE IMPORTANCE OF FREEDOM OF CHOICE

In 1947 a significant little book appeared which helped spotlight a very important principle which is a vital part of our American Heritage.

The Mainspring of Human Progress was written by Henry Grady Weaver, for many years a senior official of General Motors Corporation. Nearly a million copies of this book are in print. It has influenced untold millions of Americans.

Mainspring sets one to thinking about how and why we here in America have been particularly blessed with such a high standard of living—how and why we have made such material progress in a relatively few years.

It asks, for example, why do people go hungry all over the world, while America has never had a famine?

Why do some people still live in caves and dirty hovels while we here live in comfortable homes?

Why do billions of people still live in unclean squalor with all manner of health problems, yet we in America take personal cleanliness and health as a matter of course? Says Weaver, "It's incredible, if we would but pause to reflect! Swiftly, in less than a hundred years, Americans have conquered the darkness of night—from pine knots and candles to kerosene lamps, to gas jets; then to electric bulbs, neon lights, fluorescent tubes."

Lyric Opera, Houston Grand Opera, San Francisco Opera, Washington, D.C., Opera, and others. In the fall of 1985, he debuted with the Hamburg State Opera.

Gordon also appears as a concert artist in repertoire ranging from Monteverdi, Handel and Bach, to Stravinsky, Schoenberg and Tippett. His current credits include the festivals of Tokyo, Stuttgart, Buenos Aires, Lisabon, Mostly Mozart of Lincoln Center, Toronto and Festival Casals, and recent or upcoming engagements with

It is a well-known fact that our population keeps growing. This is not because we are having more babies, but because we are increasing the span of life by conquering disease and holding back death itself.

There are all sorts of wonders performed for Americans by our ingenious people, from defenses against weather—to finding more efficient means of transporting our people across earth, sea and sky—to developing new forms of energy to save us from backbreaking drudgery. All this progress took place in the span of just three generations—grandfather to grandson.

How did all this happen? What is the explanation for our great material wealth? What was it that made possible our tremendous progress? How were we able to so quickly tame a hostile wilderness and turn it into the wealthiest and most progressive nation the world has ever known?

This is the conclusion Weaver reached: "... in the United States of America we have made more effective use of our human energies than have any other people on the face of the globe—anywhere or at any time."

That's the secret—making the most effective use of human energy. Henry Grady Weaver uses 280 pages to give us an in-depth view of man's struggle to achieve the good life. He found this was accomplished only when man was given freedom of choice.

"The big point is that our progress to date is the result of an entirely new and different form of political structure which made it possible for human energy and individual initiative to work under their own natural control," wrote Weaver.

Perhaps we should ask ourselves: "What is the condition of freedom of choice in America today? Do we have more or less than previously?" If we find the answer is "less," we had better do something about it before we kill the goose that laid the golden egg.

several U.S. orchestras as well as the French National Orchestra.

Admission to the Grant Park Concerts is free. Reserved section seating can be obtained by joining the Grant Park Concerts Society. For further information, call 663-0600.

Parking is available in the East Monroe Drive Garage just north of the Music Shell. Both the Shell and the garage have special accommodations for the handicapped. Special CTA transportation services are also available. Call 836-7000.

CAPTIVE NATIONS WEEK, 1986

BY THE PRESIDENT OF THE
UNITED STATES OF AMERICA
A PROCLAMATION

America, built on a firm belief in the dignity and rights of all the members of the human race, continues to hold up that message to the world. Included in that message is unwavering opposition to all forms of oppression and despotism. Freedom is not divisible. To maintain it for ourselves, we must pursue it for others. As President Roosevelt declared in 1941, "we look forward to a world founded upon four essential freedoms. The first is freedom of speech and expression - everywhere in the world. The second is the freedom of every person to worship in his own way - everywhere in the world. The third is freedom from want...everywhere in the world. The fourth is freedom from fear...anywhere in the world."

This vision of the future has been a beacon of hope and guidance both for those individuals who seek refuge here and for those nations whose aspirations for self-determination have been crushed by the Soviet empire. Deprived of basic human rights, their peoples are the victims of ruthless regimes run according to totalitarian ideologies. These are the nations held captive by forces hostile to freedom, independence, and national self-determination. These captive nations include those of Eastern Europe that have known foreign occupation and communist tyranny for decades; those struggling to throw off communist domination in Latin America; and the people of Afghanistan, Southeast Asia, and Africa struggling against foreign invasion, military occupation, and communist oppression.

Each year we renew our resolve to support the struggle for freedom throughout the world by observing Captive Nations Week. It is a week in which all Americans are asked to remember that the liberties and freedoms that they enjoy are denied to many peoples. With this observance, we hope to inspire those who struggle against military occupation, political oppression, communist expansion, and totalitarian brutality. We hope to inspire, but we also seek inspiration. Because the history of liberty is a history of resistance, we learn from those who live where the struggle is most urgent. Purified by resistance, they show us the path to a renewed commitment to preserve our own liberties and to give our support and encouragement to those who struggle for freedom.

To pursue that struggle, and to honor those who are with us in that battle, the Congress, by joint resolution approved July 17, 1959 (73 Stat. 212), has authorized and requested the President to issue a proclamation designating the third week in July of each year as "Captive Nations Week."

NOW, THEREFORE, I, RONALD REAGAN, President of the United States of America, do hereby proclaim the week beginning July 20, 1986, as Captive Nations Week. I invite the people of the United States to observe this week with appropriate ceremonies and activities to reaffirm their dedication to the international principles of justice, freedom, and national self-determination.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand this twenty-first day of July, in the year of our Lord nineteen hundred and eighty-six, and of the Independence of the United States of America the two hundred and eleventh.

Ronald Reagan

MINARIK'S BAKERY

FINEST CZECH PASTRIES AND COOKIES
WE SPECIALIZE IN
PARTY AND WEDDING CAKES

- Všechny pekařské a cukrářské výrobky
- Evropské speciality
- "Special Homemade" cukroví
- Velmi chutné máplové housky a štrůdl

5832 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. 60650
OLympic 2-2864

Možno
objednat
telefonem:
laskavá
a rychlá
obsluha český
i anglicky